

Sreda, 29. oktobar 2008.

Svedokinja Milica Đurić

Svedokinja Ljiljana Botteri

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili sudu

Početak u 9:09 h

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA ORIE: Želim dobro jutro svima, nakon jednog dužeg perioda. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem se gospodine sekretare. Gospodine Hedaraly, da li je Tužilaštvo spremno da pozove sledećeg svedoka?

TUŽILAC HEDARALY: Da, gospodine predsedavajući. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Nema zaštitnih mera?

TUŽILAC HEDARALY: Nema zaštitnih mera. Tužilaštvo bi želelo da pozove svedoka 17, Milicu Đurić putem video linka iz Beograda.

SUDIJA ORIE: U redu. Da prvo utvrdimo da li nam dobro funkcije video veza. Trenutak, molim... Pa, nema je.

(Pretrեսno veće i Sekretarijat se savetuju)

predstavnik sekretarijata u Beogradu: Da časni Sude, video veza je uspostavljena, odmah ćemo dovesti svedoka.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Dobro jutro gospođo Đurić.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Dobro jutro.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Dobro jutro. Da li me dobro vidite, gospođo Đurić?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Vidim.

SUDIJA ORIE: Da li me dobro čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Kako da pojačate još?

SUDIJA ORIE: Molim da se malo pojača. Da li me sada bolje čujete, gospođo Đurić?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Bolje, bolje sad.

SUDIJA ORIE: U redu onda. Gospođo Đurić, pre nego što počnete sa davanjem izjave, Pravilnik o postupku i dokazima traži od vas da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Hoću da govorim cijelu istinu.

SUDIJA ORIE: Da. Zbog toga ću vas zamoliti da ponovite sledeće reči.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Da, govoriću istinu.

SUDIJA ORIE: Dakle, zamoliću vas da ponovite tačno ove reči koje ću vam ja uskoro reći. Počinjem. Svečano izjavljujem. Sad ponovite. Svečano izjavljujem.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Čujem.

SUDIJA ORIE: Ne. Sad ponovite. Svečano izjavljujem.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja njega pola ne razumijem.

SUDIJA ORIE: Gospođo Đurić, morate reći neke reči, ponoviti za mnom, kao što ću ja reći. Prvo ću ja reći nešto, a vi onda ponovite baš ono što sam ja rekao. Molim vas. Svečano izjavljujem. Ponovite to.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ne razumijem.

SUDIJA ORIE: Recite gospođo svečano izjavljujem.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Svečano izjavljujem.

SUDIJA ORIE: E tako. Da ću govoriti istinu. Sad recite to.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Da ću govoriti istinu. Ja ću govoriti istinu.

SUDIJA ORIE: Tačno recite ovako – da ću govoriti istinu.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Da ću govoriti istinu.

SUDIJA ORIE: Celu istinu.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Cijelu istinu. Što znam to ću reći.

SUDIJA ORIE: I samo istinu.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Samo istinu, neću ništa da lažem.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam puno. Gospođo Đurić, izvolite sedite. Zamoliću prvo predstavnicu sekretarijata da me obavesti ko je u prostoriji osim svedokinje?

predstavnik sekretarijata u Beogradu: U prostoriji su samo tri osobe, svedokinja, tehničar i ja.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na toj informaciji. Gospođo Đurić, sada će vam pitanja prvo postavljati Tužilaštvo a nakon toga Odbrana. Molim vas da pažljivo slušate pitanja, da pričekate da celo pitanje bude postavljeno, i onda molim vas odgovorite na pitanje. Ako se osećate neugodno, ako niste u potpunosti čuli pitanje, recite pa ćemo vam ponoviti. Ako ima bilo kakvih problema, slobodno recite u čemu je problem. Sada će vas prvo ispitivati gospodin Hedaraly. Ako pogledate u vaš ekran, videćete osobu koja će vam postavljati pitanja. Izvolite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Zahvaljujem se, gospodine predsedavajući.

svedokinja: Milica Đurić

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Dobro jutro, gospođo Đurić.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li me vidite na ekranu pred sobom?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Vidim.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Hvala. Molim vas da kažete svoje puno ime i prezime zbog zapisnika?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Ime i prezime, da kažem ime i prezime? Đurić Milica.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Hvala vam. Molim vas da mi potvrdite da ste rođeni 4. januara 1932. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se na ekran stavi dokazni predmet Odbrane D397. Kod vas u Beogradu to je u tabulatoru 1. U verziji na engleskom, to je prvi list iza zelene oznake.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Gospođo Đurić, da li se sećate da ste dali izjavu Tužilaštvu 2. aprila 1998. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Molim vas da pogledate na dnu tog dokumenta sa desne strane i da mi potvrdite da ste vi tamo stavili svoj znak X?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY: Zamoliću da sad na ekran stavimo dokument po Pravilu 65 ter broj 6020. To je u tabulatoru 2 u Beogradu, a isto važi i za verziju na engleskom.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li se takođe sećate da ste dali još jednu izjavu Tužilaštvu 23. septembra 2004. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Sada će vam pokazati prvu stranicu verzije na engleskom. S leve strane na dnu, možete li da potvrdite da ste se vi tamo potpisali?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY: I na kraju, zamoliću za dokazni predmet Tužilaštva P443 na ekranu, a to je u tabulatoru 3 u Beogradu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li se gospođu Đurić sećate da ste dali Tužilaštvu dodatnu izjavu svedoka 13. jula 2007. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Molim vas da i ovde potvrdite da ste vi stavili ovaj X koji je na dnu sa leve strane?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Hvala. Da li ste juče imali priliku da razmotrite te tri izjave tako što su vam ih pročitali na jeziku koji razumete?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Razumijem.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Jesu li vam pročitali juče te izjave?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li te izjave tačno predstavljaju ono što ste vi rekli Tužilaštvu dok ste sa njima razgovarali?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Nijesam razumjela.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Te izjave koje su vam pročitali, da li je u njima bilo ono što ste vi rekli kada ste razgovarali sa predstavnicima Tužilaštva?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Ja to slabo razumijem nešto.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, dozvolite meni, gospodine Hedaraly. Rekli ste da su vam juče pročitali te izjave, je li tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Jesu, dobro.

SUDIJA ORIE: Da li ste prepoznali izjave koje su vam juče čitali kao one izjave koje ste vi dali pre nekih 10 godina i pre četiri godine, i prošle godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Da. Oni...

SUDIJA ORIE: Kada ste davali te izjave pre 10 godina, pre 4 godine...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja vas ne razumijem. Dala sam te izjave, da.

SUDIJA ORIE: Da. Ono što su vam čitali juče, da li je to ono što ste vi govorili tokom tih razgovora?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Dobro, razgovarali su sa mnom, ja sam sa njima dobra bila.

SUDIJA ORIE: Da. Oni su to zatim zapisali. Ono što su vam juče čitali, je li to bilo isto ono što su oni zapisali kao vaše izjave koje ste dali proteklih godina?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa jeste, isto je bilo. Kako, kako sam ja rekla, onako su zapisali, i juče su mi čitali.

SUDIJA ORIE: Da. Ono što su vam pročitali i ono što ste vi rekli tokom tih razgovora, to je sve bila istina, je li tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Jeste istina sve bilo što su mi čitali i što sam ja rekla, istina.

SUDIJA ORIE: Da. Da vas danas neko pita iste te stvari, vi biste na isti način odgovorili, je li tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa odgovorila sam isto na ono što su me već pitali.

SUDIJA ORIE: Da. A ako bi vas danas isto to pitali, opet biste isto rekli, je li tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa da, ja mislim da bih, trebalo bi da kažem tako.

SUDIJA ORIE: Gospodin Hedaraly će vam možda postaviti još neka dodatna pitanja. Izvolite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, ja bih prvo želeo da dokument Odbrane D397, zatim dokument broj 6020 po Pravilu 65 ter i P443 uđu u spis prema Pravilu 92 ter.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Timovi Odbrane nemaju prigovor. Molim da se dokument D397 koji je do sada imao samo oznaku za identifikaciju uvrsti u spis. Molim gospodina sekretara da dodeli brojeve ovim drugim izjavama. Broj 6020 po Pravilu 65 ter, će biti ?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1003.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1003 uvrštava se u spis. A P443 već ima broj koji mu je dodeljen i uvršten je u spis. Gospođo Đurić, mi ćemo povremeno morati da se bavimo

nekim stvarima koje nisu bitne za vas. Međutim, sada će gospodin Hedaraly početi vama da postavlja pitanja. Molim vas da ga pažljivo slušate, pustite ga da završi sa pitanjem i onda mu molim vas odgovorite. Izvolite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Da li bih prvo mogao pročitati sažetak izjave svedokinje?

SUDIJA ORIE: Zapravo, radije bih da u ovom trenutku nastavimo sa ispitivanjem.

TUŽILAC HEDARALY: U redu, nema problema.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodo Đurić, ja ću vam sada postaviti nekoliko pitanja kako bismo razjasnili stvari i došli do nekih informacija koje, bilo da se ne nalaze u vašim izjavama ili se pomoću njih mogu razjasniti neke stvari koje jesu u vašim izjavama. Da li me razumete?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Razumijem.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Moje prvo pitanje je sledeće: Vi niste lično videli kako hrvatski vojnici guraju vašeg supruga u vatru, je li tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Nisam vidjela.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: A ko vam je rekao da se to dogodilo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Moja svekrva bila i on u kuhinji ostali, a mi smo bili, nas sedmoro u podrumu. I mi smo njima rekli da idu i oni u podrum, a oni nijesu, vele: *Mi nećemo ići, neće to biti tako.* Invalid mi je bio čovek i on kaže: *Ja nisam služio vojske, ajte vi u podrum, mi ćemo ostati u kuhinji.* I oni ostali u kuhinji.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: I ona je ta koja vam je kasnije rekla šta je bilo s vašim mužem? Je li tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Da, ja nju pitala šta je bilo, gde mi je onaj čovek, ona kaže: "Mi smo bili u kuhinji i oni su nas iz kuhinje isterali, gore više kuće. Njih tri bila, jedan rekao jednome: 'Ti ajde sa ovom babom izađi u dnu sela, a ti ulazi u vatru', u njegovu radnju. On rekao da ne može ići u vatru" I ta moja svekrva izašla preko dvorišta i ona rekla dok je to čula, "Nemojte ga ubiti bog vam dao, nemojte ga..." kaže, "...on je nesposoban, nije služio vojske." I ona došla tamo do kapije i ona se obazirala, ovako pogledala, i ona je videla da su oni njega turili u vatru, a on je bio rekao: "Ja ne mogu ići u vatru", oni su njemu rekli, nije imao zuba: "Nemoj folirati, moraš ići." I kada se ona obazirala, ona je videla, ja nisam vidjela, ja sam u podrumu bila. I kada se ona obazirala, ona je videla da su ga turili u vatru sa praga i zatvorili vrata.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Hvala. Da li znate, da li je vaš sin Mile, da li je on video kako su vašeg čoveka gurnuli u vatru?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa ja ne znam, on je negde bio blizu, bio tamo dalje, ja to sad ne mogu reći je li on to video ili nije, njemu je isto ta moja svekrva kazivala ki i meni što je.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li ste vi razgovarali sa svojim sinom Miletom o događajima o kojima ste govorili u vašoj izjavi, o događajima tih dana avgusta 1995. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa ja nijesam, kako smo se sastali, jesmo govorili to tako.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Šta je on vama rekao, šta je on video, šta vam je on rekao da je video?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: On to meni nije kazivao, on dok je vidio da kuća gori, i on je prišao kući, i kad je vidio sve gori, u putu, i onda se on povratio i otišao u onu gore kuću što je ima na brdu. I sa te kuće je onda otišao u Beograd.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li vam je rekao da li je video hrvatske vojnike u blizini vaše kuće?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jes, vidio ih je. Jeste, kazivao mi je da ih je vidio, i on je vidio i to, ali opet, mislim, ta njegova baba, svekrva, ona je njemu objasnila što on nije vidio, ona mu je rekla i ona videla. A nisam ni ja videla, samo sam čula od nje.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: U redu. Vi znate da je vaš sin ovde u ovoj sudnici, u junu 2008. godine dao izjavu. Je li tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Da, znadem.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li ste gledali kada je on davao izjavu ovde u ovoj sudnici?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Će sam gledala? Će da sam gledala?

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li ste gledali možda video snimak na televiziji njegovog iskaza?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesmo, to smo vidjeli. Ja sam njega pitala kako mu je bilo u Hagu, a on veli: "Neću ništa da ti pričam", kaže ima onu kasetu, znaš, i kad je on navio kasetu preko ovoga, televizije, i sve sam videla i čula, al' on to nije pričao. Ja velim: "Mile pričaj", kaže "Neću ti ja pričat, evo ti kasetu pa slušaj" veli.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Je li bilo nešto na toj traci što se nije slagalo sa vašim sećanjem?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Je l' na Milinome? Ma ima tih dosta stvari da se ja nijesam sjećala, ja sam to već zaboravila, ja sam žena starija i nepismena, ja vam ne mogu sve shvatiti da rečem, nego što znamem.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: To je u redu, ja vas samo pitam da li je tamo bilo nečega od novih činjenica što se nije slagalo sa onim što ste znali ?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni sude, ja ulažem prigovor jer je ovo veoma otvoreno pitanje. Nisam siguran da svedok može da razume šta se konkretno... na koje konkretne delove svedočenja se tužilac poziva?

SUDIJA ORIE: Da, u isto vreme naravno, ukoliko je u pitanju neko konkretno pitanje, to se lako može razumeti kao sugestivno pitanje, tako da mislim da nije problem da započnemo sa otvorenim pitanjem, ali možda reći kao što je *nekonzistentno* mogu da budu zbunjujuće. Gospođo Đurić, da li je bilo ičega kada ste gledali taj snimak da je vaš sin rekao pred ovim Sudom što je bilo drugačije, ili što vas je iznenadilo? Da li je bilo nečega što vam je bilo teško da razumete, da je on tako nešto video?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ma on je, ima toga više, ja sam trebala više reći, nego znaš, ja sam, meni nije to zgodno, ja kad sam videla juče onu moju kuću i moga čovjeka gdje su ga zapalili i sve, meni nije bilo kako treba, evo neće mi biti ni danas. A ono što je Mile rekao na sudnici, sve je onako ono, morate shvatiti što je Mile reka'. A mene to nemojte pitati za Milu, ja mogu lakše znati moje, a nego Milino.

SUDIJA ORIE: Ali, ipak moram na trenutak da se vratim na nešto što je Mile rekao. Da li je u njegovom svedočenju bilo ičega što nije bilo kao što vi mislite da ste videli da se dogodilo, ili što ste čuli da se dogodilo? Da li je u njegovoj izjavi bilo nečega u poređenju sa vašim sećanjem što vas je iznenadilo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa jeste bilo, on kaže, nemojte mene o njega pitati. Ja znam i to, i to, al' bojim se ja ću se prevariti, a on što je reka' sve je onako kako je on reka'.

SUDIJA ORIE: Da. Ipak vas pitam u vezi toga. Rekli ste da je...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja to ne razumijem.

SUDIJA ORIE: Vi ste rekli...

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude, ako mogu da se ubacim. Kad se pita da li je bila iznenađena, to može da se odnosi i na dodatne činjenice ili na nedoslednost. Ne znam da li želite da pitate i jedno i drugo?

SUDIJA ORIE: Naravno, nisam siguran kako se prevodi reč *nedoslednost*, ali mogu vam reći da 80 posto svetske populacije ne bi razumelo reč *nekonzistentno* i *konzistentno*. Pokušavam da to nekako kažem da bude manje latinizirano.

TUŽILAC HEDARALY: Da, jasno mi je. Ja sugerišem da ako ovde ima bilo čega što nije...

SUDIJA ORIE: Izvolite, preuzmite. Možete da nastavite. Mislim da vam mogu pomoći smernice i jezik kojim ćete formulisati pitanja. Izvolite nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Kada ste gledali svedočenje svog sina na traci, je li bilo nečega što je on rekao a što ste vi smatrali da nije istina?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Što god je reka', tako je. On je čovek i on je mlađi, i on je, znate bolje zna i razumije kako on, ja kad sam čula njega kako on priča, sve je onako kako on vidi, i mi smo gledali na slici.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li je...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Još jednom hoću da prigovorim. Ovo pitanje može da se postavi tako da ne bude sugestivno, u vezi sa suštinom onoga o čemu je bilo to svedočenje. Ali pitati svedoka na sudu jednostavno da komentariše i uopšteno potvrđuje prethodno svedočenje, mislim da to nije odgovarajuće.

SUDIJA ORIE: Pa, bilo da je primereno ili nije, mislim da, gospodine Hedaraly, sa više pojedinosti pridemo ovome, a uopštene stvari ne mogu da nam u potpunosti pomognu.

TUŽILAC HEDARALY: Pa, u meri u kojoj će joj biti postavljeno pitanje u unakrsnom ispitivanju, i da ospori verodostojnost svedočenja njenog sina, mislim da je onda u redu da je prvo pitam da li ona misli da je to bilo konzistentno.

SUDIJA ORIE: Ne kažem ja da vi ne radite ovo na način koji je nepravedan, ali predlažem vam da možda pokušate da postavite pitanja vezano za neke konkretne stvari, bilo da se na to odnosi i neki uopšteni odgovor.

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja vas ne razumijem, ja ne znam.

SUDIJA ORIE: Ne brinite oko toga. Gospodin Hedaraly će možda imati još neka konkretna pitanja za vas. Izvolite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Kada je vaš sin svedočio o tome kako su vašeg muža gurnuli u vatru, da li se to poklapalo sa onim što ste čuli od vaše svekrve?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni sude, ja ponovo ulažem prigovor.

SUDIJA ORIE: Hajde da...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Rekao bih da već sledi odgovor iz prethodnog dela svedočenja, tako da u tom smislu to i ne dodaje mnogo. Hajde da pokušamo da izbegnemo koliko god možemo diskusije i rasprave koje mogu da zbune svedokinju... Gospođu Đurić, probaćemo da vam postavimo jasna pitanja i da vas ne zbunjujemo.

TUŽILAC HEDARALY: Nastaviću, časni Sude.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Gospođu Đurić, da vas pitam ukratko o kući Save Bučića, koju ste opisali u vašoj prvoj izjavi.

TUŽILAC HEDARALY: Zbog Suda, to je u dokazni predmet Odbrane D397 na strani broj 3, u prvom pasusu.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Gospođu Đurić, rekli ste da ste u subotu videli, kako je u subotu kuću Save Bučića pogodila granata. Možete li molim vas da kažete Sudu šta ste tačno videli?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa to sam tačno videla, jedna bomba je pogodila kuću Save Bučića, preko puta kuće moje, a jedna preko puta na gornju stranu, pala granata ta na prozor, i zaletila se u rodnu kuću, u sobu, na krevet. To su dvije, jedna sa jednu stranu kuće, druga s drugu.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li se sećate u koje doba dana se to desilo u subotu? Da li ujutru, ili popodne, ili uveče?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Uveče, oko pet sati.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Sada bih prešao na dan kada je vaš muž ubijen i kad vam je muž spaljen, na 6. avgust u vašoj izjavi iz 2004. godine.

TUŽILAC HEDARALY: Za Sud, to je dokazni predmet Tužilaštva P1003, paragraf 4.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Ja ću vam to pročitati, rekli ste:” Moja svekrva i moj muž ostali su u kuhinji jer nisu hteli sa nama da siđu u podrum. Kada sam rekla mužu da dođe u podrum, on je odgovorio: ’Niko mene neće da dira, ja sam invalid, u mojoj kući nikad nije bilo oružja...“

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Tako je bilo.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE:”...vi ostanite u podrumu i brinite se za dete.” Moje pitanje vama glasi: Da li je vaš muž u bilo kom trenutku tog dana silazio u podrum?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Nije nikako silazio on.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: U svojoj trećoj izjavi, u pasusu 4, rekli ste da je vaš sin, Mile, došao u kuću tog dana. Moje pitanje vama glasi: Kad je došao, da li je on sišao u podrum gde ste vi i ostali bili?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: On? Nije on išao u podrum, nego on je došao, mi smo tu ručali, i mi smo otišli u podrum, i on je otišao dalje onda.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Sad bih vas pitao nešto u vezi sa onim kad ste izašli iz vaše kuće. Možete li da kažete Sudu šta ste videli kada ste izašli iz kuće?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Bilo je nas sedmoro, tu u podrumu, mi izašli, oni iz drugih su svak svojoj kući, nas smo tri ostale, i pred mojom kućom našli, jedan vojnik stoji. I ja njega pitam: *Što ste mi kuću zapalili, velim - Ova kuća nije zaslužila da se pali, moj niko nije bio u vojsci, niti imamo oružja. - Pa nijesam ti je ja zapalio, veli on. Ja onda njega: Ko je? Je l mogu ja dalje divaniti?*

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da, samo nastavite.

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: E, onaj, moja kuća nije imala oružja niti je ko bio u vojsci. A ona jedna žena isto tu bila sa nama, komšinica, ta Draga. Ja njemu kažem: *Šta ste mi radili od muža i žene, babe od sto godina, to mi je svekrva? A on kaže: Mi nijesmo nikoga vidjeli. A ja pošla kroz hodnik, on je tu, znaš, stoji na pragu, a on meni nije dao da idem kroz hodnik, ja*

hoću da idem da vidim ja će je njih dvoje. I nijesu mi dali. Ja se povratim dolje, i opet kuda se ide u podrum za stepenice, pa u jednu sobu, nema nikog, pa u drugu, nema nikog, pa u treću, nema nikog, u kuhinji nema nikog, to dim, to puši, to gori, nema nikoga. Ja se opet povratim k njemu, a tu moje, ostale ta Draga, kod njega, ja njemu kažem, velim: *Pa će mi je čovjek i svekrva?* - *Ja nisam vidio.* A ona, Draga, veli: *Ajme kuku, i moju ste vi kuću zapalili.* A on kaže: *Jesi ti gledala kako Kijevo gori?* Veli: *Jesam.* - *E, tvoj je sin zapalio Kijevo i moju kuću zapalio.* A ona kaže: *Nije, ja nemam sina.* veli, ona rekla. A ona ima sina, njen je sin bolestan, nije je služio vojske niti je bio u vojsci.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Hvala. U vašoj izjavi pomenuli ste i komšinicu koju ste upravo spomenuli, Dragu, koja je pitala hrvatskog vojnika zašto je zapalio kuću, a on joj je rekao: „Vi ste spalili Kijevo a sad mi palimo vašu kuću.“ Je li to tačno?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Tako, tako bilo.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li je direktno rekao: „Vi ste spalili Kijevo,“ ili je on mislio na nekog drugog?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa on nije vidio kako, ne znam je li on vidio, samo nam je reka' – *Tvoj sin palio Kijevo, i moju kuću zapali, i ja sam zapalio tvoju.* A ona je rekla da ona nema sina. On se posle pokajao. Ona ima sina, al' je bio bolestan, nije bio u vojsci niti je išao ni u jednu ni u drugu vojsku. Niti je služio vojske. Samo je ona rekla da nema sina.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Hvala. Sada ćemo preći na posmrtno ostatke vašeg muža, koje ste pronašli i sahranili; očigledno, ovo vam može teško pasti, ali moram da vam postavim ta pitanja. Ako hoćete da napravimo pauzu u bilo kom trenutku, samo zatražite od sudija. Moje prvo pitanje vama je: Kako ste sakupili te posmrtno ostatke?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: To je meni teško pričati, znaš, tako sam i juče, znaš, nije to meni lako. I vidi, onda kada smo otišli od toga vojnika, idemo mi gore, više kuće, znaš, idemo tražiti, veli možda mi je gore taj čovjek, i vidi, tražimo, gledamo, i nađemo gore tri vojnika. I ja njemu kažem, pitam ja, ova tri vojnika će su njih dvoje. Oni kažu: *Mi nijesmo vidjeli nikoga.* I mi, za malo dođe mi ta moja svekrva. Ja velim *Majko će ti je, će je Sava,* kaže, veli, *Osta' je tu iza mene.* I jedan je vojnik reka' jednom vojniku – *Ti ajde sa ovom babom u dnu sela, a ti ajde ulazi u vatru.* A on kaže, *Ja ne mogu ići u vatru. Nemoj folirat,* nemam ja zuba, ne znam reći. *Nemoj folirat,* kaže, *moraš ići.* I ona ode kukajući preko avlije, dvorišta. I ona veli kad se obazirala na njih, veli da je videla njega na pragu, i njega turiše sa praga u njegovu radnju.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: A onda, u vašoj izjavi ste govorili kako ste vaša svekrva i vi našli posmrtno ostatke vašeg muža i sahranili ih. Moje pitanje vama je: Kako ste fizički sakupili te posmrtno ostatke? Da li ste ih rukama preneli u neku kesu, ili lopatom?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Bogme, mi smo rukama prebrali taj pepeo, mi rećemo pepeo, luk, šta ja znadem, prebrali i našli smo malo kosti i kao pola glave, s traga ostalo, a on je bio i gojen, i mislim jake kosti imao, oni su njega nećim znaći polili, i on je sav izgorio, i mi smo to rukama bogme pokupili, ja u jedan paket, u jedan ćaršav pokupila i zamotala. I onu svu robu, što treba ga obući, ja sam metnula, i te, svu tu robu zamotala.

TUŹILAC HEDARALY - PITANJE: A da li...

TUŹILAC HEDARALY: MoŹemo li videti dokazni predmet TuŹilaštva P442 na ekranu molim vas, nemam primerak u Beogradu za sudskog sluŹbenika. Pošto ću da proćitam relevantne delove, mislim da to nije toliko vaŹno. Ako moŹemo da vidimo sredinu strane na ekranu, molim vas. U sredini strane, ovo je...gospođo Đurić, ćitaću samo deo analize koja je napravljena kada su ekshumirani ostaci vaŹeg muŹa. Pod odeljkom „Odeća,“ stoji da su bile dve muŹke koŹulje, i crne Źtofane muŹke pantalone, da su bili sa posmrtnim ostacima. Da li se to slaŹe sa vaŹim sećanjem šta ste sahranili?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Da.

TUŹILAC HEDARALY: Ako bismo sad mogli da vidimo dokazni predmet TuŹilaštva P441...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Te robe, viŹe sam ja metnula.

TUŹILAC HEDARALY - PITANJE: MoŹete li da nam kaŹete šta ste joŹ stavili tamo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa sad se ne mogu sjetiti, da l' sam mu metnula sandale ili sam patike, i odijelo to obukla, i nije obukla, nego sam metnula, i metla mu onaj kaput, onaj... i kapu, i sve - te kosti pokupila, I sve to zamotala u taj paket, i taj paket smo nosili tamo na naŹe groblje, u grob, iskopali, i mi smo to zatrпали.

TUŹILAC HEDARALY - PITANJE: Sada ću vam pokazati dokazni predmet TuŹilaštva P441, to je izveŹtaj o ekshumaciji koja je obavljena proŹle godine.

TUŹILAC HEDARALY: To je tabulator pet u Beogradu.

TUŹILAC HEDARALY - PITANJE: Źelim da vam pokaŹem gospođo Đurić poslednje tri fotografije.

TUŹILAC HEDARALY: To će biti stranice 6, 7, 8 u u elektronskom sistemu sudnice.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Ako biste mogli da pogledate svaku od njih na nekoliko trenutaka, ove tri slike. Možete li mi reći da li su ovo ti posmrtni ostaci koje ste vi zakopali i sahranili?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Jesu, jesu tako.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Hvala vam. Bilo je nagoveštaja u ovom predmetu da je vaš muž još uvek živ. Moram da vam postavim sledeće pitanje, i ne želim time da vas uvredim, ali moram da vas pitam zbog ovih nagoveštaja. Da li je vaš muž danas živ?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, opet, već smo prošli kroz ovo. Ja moram da uložim prigovor na pokretanje stvari koje će Odbrana da raspravlja u unakrsnom ispitivanju, da se postavljaju u glavnom ispitivanju.

TUŽILAC HEDARALY: Pa to je u zapisniku. Imam pravo da postavim to pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim da to nije u zapisniku, tako da, gospodin Hedaraly može možda da citira transkript.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Imam ovde podnesak od 8. novembra 2007. godine, koji je...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, to nije deo suđenja u ovom predmetu, i mislim da je to jedno potpuno odvojeno pitanje, taj podnesak nema veze sa ovim što se možda desilo. Mi imamo dokaz da ovaj dokument nije dokazni predmet, i...

TUŽILAC HEDARALY: Predstavljen je **presuditelju o činjenicama** koji će da odluči o ovome, tako da mislim da imam pravo da istražujem.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ništa nije predstavljeno u smislu kako on to prezentuje. To je bio jedan podnesak koji je podnet pre suđenja, tražile su se dodatne informacije, kako bismo mogli da sprovedemo istragu.

TUŽILAC HEDARALY: To nije ono što je tamo rečeno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da to nije deo dokaza u ovom slučaju.

SUDIJA ORIE: Mogu li da dobijem kopiju toga...

TUŽILAC HEDARALY: Naravno.

SUDIJA ORIE:...sada, i hajde da pokušamo da izbegnemo ovo u prisustvu svedokinje. Mogu li to da pogledam.

TUŽILAC HEDARALY: To je paragraf 7, i ja sam kako bi svi mogli da vide, označio taj deo.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospođo Đurić, ovo Pretrsko veće...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Čujem.

SUDIJA ORIE: ...je obavешteno, pre dosta vremena, da ima ljudi koji misle da je vaš muž još uvek živ. Da li bi u tome moglo da bude neke istine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Kako to more biti tako kad su njega zapalili, u vatru ga ubacili? Pa dobro, jesu grob, jesu išta našli?

prevodilac: Prevodilac nije razumeo šta je svedokinja rekla, poslednji deo.

SUDIJA ORIE: Možete li molim vas da ponovite poslednjih nekoliko reči, jer prevodioci nisu mogli dobro da vas čuju?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja to ne mogu ništa pričati, kad to ne more biti, kako ja rečem, kako će on biti živ kad je on zapaljen? Kako, otkud to more biti tako? Ko je to javi' da more biti živ još?

SUDIJA ORIE: Nas uglavnom zanima da čujemo vaš odgovor na to. Da li sam dobro razumeo, da bilo kakav nagoveštaj da vaš muž nije umro tog 6. avgusta nego u nekom kasnijem trenutku, da je to nešto sa čim se vi ne slažete. Da li je tako?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja kako sam rekla tako je i bilo, ja ne znam šta vi mislite i koga vi slušate.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, da li ovo dovoljno pokriva ovo pitanje?

TUŽILAC HEDARALY: Da. Hvala vam, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas. Gospođo poslužiteljko, možete li da vratite ovo gospodinu Hedaralyju.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Gospođo Đurić, da pređemo na jednu drugu temu sada. U vašoj dodatnoj izjavi iz 2007. godine, u paragrafu 7, rekli ste da su četiri čoveka došla u vašu kuću u ponedjeljak i pitali vas zašto je vaša ćerka još tamo, i da su drugi policajci opet sledećeg dana pitali o vašoj ćerki. Možete li da nam kažete, šta su vam ti ljudi rekli za vašu ćerku i šta sa njom treba da radite?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa mi ovako počeli jesti ručak i nji' četiri dođu. I jedan milicajac i tri su vojnika. Policajac, milicajac, kako se vi zovete. I on je meni, jedan milicajac kaže: „Čija je,“ on veli, „ovo curica?“ Ja kažem: „Moja“. Kaže: „Je l' sigurno da je tvoja?“ Ja kažem: „Moja.“ I ona Draga, i moja svekrva - oni su ponovili: „Jeste jeste njezina.“ A taj policajac veli: „A zašto si ostala sa djetetom ovdje, što nijesi otišla i ti? A ja kažem: „Kuda ću ja otić', nije mene niko zva'“. Kaže, veli: „Moji su otišli, većinom su noći otišli.“ A on kaže: „Znaš šta“ veli, „nemoj dijete držati u kući, dijete izvedi.“ „Pa će ću ja nju izvesti?“ Pa veli: „Imamo gore, bilo u ono žbunje, ima drva, ima gore one.“ Veli: „Izvedi, ima gore tvoja kuća zapaljena, i ti nju moraš odvesti u svoju kuću u ćošak, nema dolje niko, neće ti ulaziti, nemaju šta da traže.“ Ono što je bilo, to su mi odnijeli sve, i oni su opljačkali - dokle je nisu zapalili. I ništa, i ondak on meni veli: „Nemoj je držati, izvedi je dolje u ćošak u svoju kuću zapaljenu.“ A ja sam u tuđoj kući bila, ručavali, nemamo mi đe nego u tuđoj kući, žene te, ovaj... zapalili kuću, moju zapalili. I onaj... ništa. I on, tu su bili sa nama pričali, i opljačkali tu kuću, taj čovek i žena su bili u drugoj zemlji, i odneli su iz nji'ove kuće sve što je bilo, i jedan vojnik pokupio sve, i bilo nji' četiri, i odoše. I sutra, mi opet isto tako počeli jesti, i oni opet...I on meni jedan veli: „A će je ona?“, a nije to oni jučešnji. „A će je ona curica što je bila u ovoj kući?“ Mi velimo: „Nije ovde nikakva curica bila.“ A kad sam ja njega videla, nji' četiri da idu, ja kažem Mileni: „Ajde Milena iza vrata sakrij se ovde,“ kažem, „nemoj ti biti s nama i nemoj izlaziti.“ Ja dijete to metnem za vrata, ona stala za vrata od ovaj... špajza. A onaj bira neki alat, sitni alat ima, bira, vrata se za njim zatvaraju. A on se nogom ovako obazra, nogom drži vrata, zatvorio vrata, otvorio vrata da se vidi. I on izaša' i ode. I oni naime tako kažu, veli za tu curicu pitaju, đe je ta curica.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Izvinite što vas prekidam. Želim samo jednu stvar da razjasnimo. Vaša ćerka, Milena, rođena je 1971. godine, je li tako? Kad govorite o vašoj curici, da li o tome pričate?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: A da li znate zašto su vam ovi vojnici rekli da sakrijete ćerku?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Ne znam. Ne znam, onaj, zašto su rekli. Je, taj je meni vojnik reka', to je kao milicajac sa njim, milicijska roba, ja ne znam, i on je meni reka' da ne

držim dijete u kući, nego da dijete sakrijem. Ja kažem će ću je sakriti, kad su većinom su to sve kuće popaljene, to selo. A on kaže, nemoj je držati u kući apsolutno nikako. I mi onda, prema tijem, odemo sutra, gore više kuće ima neko žbunje, šta ja znam, neki trn, i ja nju vukla za sobom, to dijete, nije ona dijete, to je ona cura bila. Ja nju vukla kroz to grmlje, mi se krili. I oni su nas opazili, i oni su pucali. A mi kroz tu šumu, koliko smo išli dalje od kuće, oni pucaju sa drugoga brda, vide nas, a mi se povratimo na drugu stranu, i opet ka dolje, kući. I ni mi nijesmo znali šta ćemo, ni kud ćemo, pucanje na sve strane, i onda tako smo dijete i ja valjda se tako krili, i mi smo imali velike probleme sa njima, ima tije više, ali ja to nijesam sve objasnila, niti ja to mogu objasniti. I to ti je tako bilo, to ti je cijela istina, cijela.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: A na osnovu onoga što ste tada znali, da li imate neku ideju zbog čega su vam savetovali da sakrijete vašu ćerku?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Prigovor, časni Sude, mislim da se tu traži nagađanje na osnovu onoga što je znala, a i sam temelj. Šta je znala o čemu?

SUDIJA ORIE: Morate da utvrdite koji su temelji saznanja pre nego što postavite pitanja svedokinji, gospodine Hedaraly, i pitam se da li bi to rezultiralo nagađanjem više nego...

TUŽILAC HEDARALY: Moglo bi, časni Sude, i ja pokušavam da...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*)... Vidim šta pokušavate. Istovremeno, postoji velika verovatnoća da će doći do nagađanja, s obzirom na vaša ranija pitanja, jer oni to nisu rekli svedokinji. Dakle, možda najbolji način da postavite pitanje bi bio, ukoliko joj oni sami nisu rekli, i kada je ona rekla da ona nije znala, da li postoji nešto što je znala, a što bi moglo da da neke dodatne informacije o razlozima zbog čega su oni tako nešto predlagali, jer nema mnogo izvora za saznanja koja su preostala.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala vam.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Gospođu Đurić, da li ste znali bilo šta što bi vam... što bi vam dalo neku dalju informaciju zbog čega su vojnici predlagali da sakrijete svoju ćerku?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa ja ne znam, al' mi smo, mi ženske smo predlagali, zato što su oni dosta žena silovali. I cura, bilo je i cura, znaš, mladog naroda. Će je ko osta', oni su to silovali, i oni nema nama šta nijesu radili. I mi smo na to mislili, a oni nijesu rekli zašto i kako.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Samo da razjasnimo, vi sami niste znali za neka konkretna silovanja do kojih je došlo u tom području?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa bilo to, samo nije u našem selu bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, za zapsinik, moram ponovo da uložim prigovor, jer ukoliko zastupnik krene da se bavi nekom temom, a zatim na kraju kaže svedokinji da ona ne zna za takve događaje, ne znam zbog čega se to uopšte radilo, i želim za zapisnik da uložim na to prigovor. To je štetno i nema nikakvu dokaznu vrednost ako sam zastupnik na kraju kaže da svedok nema nikakvih informacija o silovanjima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Ja to nisam rekao. Rekao sam da je znala o silovanjima da su se desila, i moje pitanje je bilo: Da li vi konkretno znate za neka konkretna silovanja koja su se dogodila u samom području?

ADVOKAT MIŠETIĆ: U čemu je razlika?

SUDIJA ORIE: Hajde da nastavimo. Nastavimo, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Završio sam sa tom temom.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Gospodo Đurić, poslednja tema kojom sam hteo da se bavimo, tiče se jednog događaja o kojem ste govorili... juče ste rekli Tužilaštvu tokom pripremnog razgovora. Reč je o incidentu koji se dogodio otprilike osam dana nakon što je vaš muž ubijen, kada su neki hrvatski vojnici došli u vašu kuću. Možete li molim vas reći Sudu šta se dogodilo kada su ti vojnici došli?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: To vas nijesam razumijela.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Naravno. Da li su neki hrvatski vojnici došli u vašu kuću otprilike osam dana nakon što je vaš muž ubijen?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa jesu, dolazili su, da.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Da li možete da kažete Sudu šta su ti vojnici uradili kada su došli?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Pa ono nema šta nijesu radili. Svašta su radili. I došli su u moju kuću, i imala ja u jednoj sobi, koju nije dobro izgorelo, imala ja onaj gramofon što svira, i slika mi bila na zidu, Milina, i onaj... uzeli tu sliku. „Čija je slika“? I ja tako kazivam: „To mi je sinova.“ - „De ti je taj sin“? Ja velim: „U Beogradu je, on je, otišao je prije *Oluje* i on gore radi“. Kaže: „Ovu sliku hoću da isparam“, i otvorio neku ladicu, slika bilo u njoj: „Ove slike da si pokupila i...“ ovaj... i ovo... ”strpaj u nešto.” I drže meni pištolj pod, na onaj... na prsije, pištolj,

i kaže: „Šjutra ću ja doći opet.“, traže, biraju znaš, nešto. „Šjutra ću ja doći opet. Slučajno, ako ja ovo nađem na ovome mjestu će je sada...“, kaže „...na mjestu ću te ubiti u sred tvoje kuće“. Ja tako sva plakala, tu plakala i sve to pokupila i odnesem gore neđe više kuća, u neko grmlje, u neku jarugu, i tu ja bacim. Oni došli opet šjutra, tražili mene i mene našli, i mene zvali da idem ja dolje u tu moju kuću, da on vidi jesam li ja to sklonila što je on reka'. I ja sam rekla da sam sklonila, i ja sam tu pred njim, ovaj, plakala, i velim: „Šta nas maltretirate toliko, kuću ste mi zapalili, sve ste moje uzeli i zapalili, čoveka ste mi bacili u vatru, i šta ste vi od nas napravili, a moja kuća nije imala vojnika nijednoga, nit' sam ja imala puške u kući, nit' sam ja imala bombe u kući, nit' sam imala ništa“.

TUŽILAC HEDARALY - PITANJE: Moje poslednje pitanje za vas je: Pitao sam vas da li su to bili hrvatski vojnici, a sad vas pitam da li su nosili uniformu Hrvatske vojske?

SVEDOKINJA ĐURIĆ - ODGOVOR: Znaš, oni su mijenjali, danas je on vojnik, a sutra civili. To smo mi primjetili.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Sad konkretno govorim o tom vojniku koji je došao i rekao vam da spalite slike i ostalo. Da li je on nosio neku uniformu?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Bio vojnik.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ja nemam više pitanja za vas, gospođo Đurić; možda neki drugi advokati.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, ja sam završio sa ispitivanjem u ime Tužilaštva.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hedaraly. Gospođo Đurić, pre nego što vam zastupnici Odbrane postavite neka pitanja, ja ću ih prvo pitati koliko će im vremena trebati, kako bismo videli kada ćemo ići na pauzu. Gospodine Mišetiću, izvolite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Čani Sude, rekao bih otprilike sat i po.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KAY: Ja nemam pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemam pitanja.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođo Đurić, trebaće nam više od sat vremena za dalja pitanja. Da li mislite da možete da nastavite u ovom trenutku? Sada bismo napravili pauzu od oko 20 minuta, i onda nakon pauze, nastavili. Da li se dovoljno dobro osećate da vam drugi advokati postavljaju pitanja, ili biste rađe da imate pauzu prvo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa kako vi hoćete, bilo bi dobro prekinuti.

SUDIJA ORIE: Da. Onda ćemo dobro motriti, gospodine Mišetiću, da li je sat i po vremena možda previše da bi se nastavilo, ne kažem vam da smanjite vreme, već da li to da radimo odjednom, ili da imamo, recimo, dva puta po 45 minuta. U redu. Gospođo Đurić, prvo ćemo imati pauzu, i onda ćemo nakon pauze da vidimo da li možemo da završimo ili ćemo uzeti još jednu pauzu pre nego što završimo sa vašim svedočenjem. Sada ćemo imati pauzu od otprilike 25 minuta, i molimo da se vratite nakon toga. Za zapisnik, napravio sam jednu ispravku...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Čujem vas.

SUDIJA ORIE: ...65 ter broj 06020, kojem je dodeljen broj dokaznog predmeta Tužilaštva P1003, treba da bude zaveden kao dokazni predmet Tužilaštva P1004. Dakle, broj dokaznog predmeta je izmenjen. Imaćemo pauzu i nastaviti u 10.40 časova..

(pauza)

SUDIJA ORIE: Zamoliću stranke da se uzdrže od nepotrebnih intervencija. Razumete zašto ovo tražim. Gospođo Đurić, pitanja će vam sad postavljati gospodin Mišetić. Videćete ga na vašem ekranu. Pažljivo saslušajte njegova pitanja i onda dajte vaš odgovor, molim vas. Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, gospodine Predsedavajući.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Dobro jutro, gospođo Đurić.

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Prvo bih vam postavio nekoliko pitanja o izjavi koju ste dali prošle godine, dakle 2007. godine, i obeležena je u spisu kao dokazni predmet Tužilaštva P443. Da li se sećate osobe koja vas je intervjuisala 2007. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam ko je vodio razgovor sa mnom.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Pa, da li je jedna od osoba koja vas je intervjuisala 2007. godine ista osoba koja vam je jutros postavljala pitanja u ime Tužilaštva?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ja to ne razumijem.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Da li se sećate lica gospodina koji vam je postavljao pitanja juče i jutros? Da li se sećate ko je to radio juče i danas?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Sjećamo.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Da li se sećate sastanka sa njim prošle godine, 2007. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam to zaboravila, ja se to sad slabo sećam.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: U toj izjavi, iz 2007. godine, u paragrafu 4, ovo je vaša treća izjava, i ovo je bio prvi put, da ste u vašoj trećoj izjavi spomenuli da ste išli u posetu vašem sinu Miletu, na planinu, i u petak i u subotu za vreme operacije *Oluja*. Moje pitanje za vas je: da li je osoba koja vas je intervjuisala 2007. godine, pričala sa vama o činjenici da je vaš sin svedočio ili rekao Tužilaštvu da ste išli da ga posetite na planinu 4. i 5. avgusta?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Jesmo.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Dobro. Kada ste to rekli u vašoj izjavi, da ste išli na planinu da posetite sina, da li je to bilo zbog toga što vam je Tužilac, ili istražitelj, predočio činjenicu da je vaš sin to rekao u svojoj izjavi Tužilaštvu?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam rekla, išla sam ja gore dva dana, ja sam gore išla u nje... čuvala ovce na planini, i ja sam išla ranije, počistim sjenicu, i njega neđe vidim, neđe ga ne vidim. Zato se ja vraćam kući, moram ići ljetinu raditi, a on ostane gore, čuva ovce, i neđe doćera ovce - vidim ga, neđe ga ne vidim. I išla sam ja k njemu gore, tako ja kazivala kao, rat je, da se zaratilo, i da on nije tu više, da bježi, da ostavi ovce.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: U redu. Moje pitanjeje veoma konkretno: Da li je... da li je razlog što ste to spomenuli prvi put... da li je razlog što ste spomenuli te odlaske na planinu da biste videli sina, da ste spomenuli to prvi put u vašoj trećoj izjavi Tužilaštvu, da li je to zbog toga zato što su vam tužilac i istražitelj rekli, u tom intervjuu 2007. godine, da je vaš sin spomenuo ovo u svom svedočenju pred tužiocem?

SUDIJA ORIE: Gospođo Đurić, da li vi razumete ovo pitanje?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja to slabo razumijem.

SUDIJA ORIE: Da vidim da li možemo da vam pojasnimo ovo. Gospođo Đurić, pre otprilike godinu dana, malo više od godinu dana, bili ste intervjuisani po treći put; sećate li se?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa jesam, znam, sjećam se, da.

SUDIJA ORIE: Sad, to je bilo prvi put da ste rekli nešto o vašem sinu, Miletu, u planinama, i da ste išli da ga posetite. Da li se sećate toga?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Tako je bilo.

SUDIJA ORIE: Sad, za vreme ovog intervjua, šta vam je rekla osoba koja vas je intervjuisala? Da li je rekla „Možete li nam reći gde je bio vaš sin“ ili vam je rekla „Vaš sin nam je rekao da ste išli da ga posetite u planine“? Šta se, od ova dva, dogodilo? Da li su vam rekli šta je vaš sin rekao njima? Da li razumete moje pitanje?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ne razumijem, šta reka'?

SUDIJA ORIE: Pa, kada su vas intervjuisali prošle godine, da li su vam rekli šta je njima rekao vaš sin o vašem odlasku na planinu; ili vam nisu rekli šta je vaš sin rekao o ovome?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: I opet ne razumijem. A ko to Tužilaštvu, kako...

SUDIJA ORIE: Prošle godine kada su vas intervjuisali, postavljali su vam pitanja; da li se sećate?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: A ko mi je postavlja' pitanje?

SUDIJA ORIE: Pre godinu dana, sećate se da ste dali izjavu, malo više od godinu dana, u julu prošle godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa dali smo, dali.

SUDIJA ORIE: Da, tokom leta prošle godine, da. Sad, postavljali su vam pitanja i vi ste davali odgovore o vašem sinu, da, vašem sinu, Miletu; sećate se?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Sad, kad su vas pitali o vašem sinu, da li su vam tad rekli ono što je vaš sin njima rekao?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja ne znam šta je on njima reka', ja samo znam šta sam ja rekla, je ne znam o tome ništa.

SUDIJA ORIE: Da. I nisu vama rekli ono što je vaš sin njima rekao?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Nijesu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, primetio sam da ste stajali neko vreme, ali više ne stojite. Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Sad, postavljali su vam pitanja jutros, gospođo Đurić, o nekim stvarima koje je on rekao u svom iskazu Tužilaštvu u ovom Pretresnom veću, a kojih se vi ne sećate. Šta je on rekao a da se vi ne sećate?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se ja, ja ne znam.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: U redu. U prvoj izjavi koju ste dali 1998. godine, na drugoj strani u paragrafu 1, rekli ste da u subotu, 5. avgusta, prva stvar koje ste se setili bilo je granatiranje područja Plavno: „Moja porodica i ja smo bili previše uplašeni da bismo napustili naše domove.“

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Zatim, u izjavi iz 2007. godine, što je bilo prošle godine, rekli ste da ste oba dana išli, četvrtog i petog, da ste išli na planinu da vidite sina. Utvrdili smo sa vašim sinom da je on bio oko tri i po kilometara...

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Je l' čujete vi mene, ja sam išla svako jutro. Svako jutro počistim moj... Žurim, idem ja kući radit', radit' kod kuće, ja njega neđe vidim, a neđe ga i ne vidim. A ja sam išla k njemu svaki dan. Al' ga ne vidim, a išla sam svako jutro.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: U redu. Mislim da moje pitanje treba da bude malo jasnije. Sada ne govorim o mesecima kada iste vi i vaš sin tokom leta odlazili na planinu. Ja vas sad pitam za ona prva dva dana operacije *Oluja*, znači 4. i 5. avgust, da li ste išli na planinu taj dan, ili oba dana, da vidite vašeg sina?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Jesmo, išli smo.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Dakle, moje pitanje vama je, vi ste 1998. godine rekli da ste zbog granatiranja vi i vaša porodica bili uplašeni da izlazite iz kuće; ali, 2007. godine i danas opet, rekli ste da ste pešačili tri i po kilometara u oba smera da biste videli sina. Dakle, moje pitanje je: da li ste bili uplašeni i niste želeli da napuštate kuću; ili ste išli, pešačili tri i po kilometara u oba smera da biste videli sina?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Postaviću pitanje na drugačiji način. Kada ste 1998. godine rekli da ste 5. avgusta, zbog granatiranja... pardon, da ste 5. avgusta vi i vaša porodica bili previše uplašeni da biste napuštali kuće, zar to nije bila istina?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa, istina bila. Mi, moj čovek, suprug, nije bio kako treba - bio on nesposoban, i mi njega zvali da idemo, da mi napustimo kuću, kako su drugi otišli. Al' on kaže: „Ja sam nesposoban, i moja kuća nije imala vojnika ni sa jedne ni sa druge strane, niti sam ja imao municije.“ Al' nije to to što je on mislio, to je drugo bilo. I kako smo mi ostali, zbog njega smo ostali. Nismo njega htjeli, ovaj, ostaviti, a on nije hćeo ići, kako ću ja njega ostaviti nesposobna, nego ostati i ja, pa kako mi bili, bilo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, ako nemate ništa protiv?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, izvolite, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo Đurić, gospodin Mišetić vam je postavio pitanja jer mu nisu najjasnije vaše različite izjave. Pre oko 10 godina, rekli ste: „Bili smo previše uplašeni da izlazimo iz kuće.“ A onda ste prošle godine izjavili, i ponovili to, ja mislim danas, da ste išli u planine da vidite vašeg sina. Sada, ono što gospodin Mišetić ne može da razume, sa jedne strane ste rekli da ste morali da idete tri i po kilometara, a naravno, da biste išli u planine, morali ste da izađete iz kuće. Možete li nam objasniti zbog čega ste odlučili da idete u planine, i zar niste bili previše uplašeni da idete tamo, kao što ste rekli pre 10 godina?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja posle te *Oluje* nijesam nikada otišla gore, u onoj kući. A tako i Mile, dok je onaj rat preša', nije ni on tu bio. Tu su kuću zapalili, i kad je vidio to, i onda se izvuka' i otiša'.

SUDIJA ORIE: Ali za vreme *Oluje*, dok je još trajalo granatiranje, da li ste rekli da ste bili uplašeni da biste napuštali kuću, zar niste bili uplašeni da idete u planine da vidite Mileta, dok je trajalo granatiranje?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa ja sam išla... pa dok je ono ranije počelo, onaj, pucati i bio rat, al' dok su kuću zapalili nisam gore bila - posle ja išla, niti je Mile bio gore.

SUDIJA ORIE: A kada je počelo granatiranje, niste bili previše uplašeni da idete u planine da vidite Mileta?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa kad je počelo, prije je počelo, da, nego su kuću zapalili. Ja sam njemu išla, i on je rekao da on neće dozvoliti, da nikuda on neće ići, on će ostati kao kod kuće. I tako onda, bila taj dan. Sutradan ja opet išla gore, i rekla mu: "Mile, svi su otišli, nema nikog kod kuće, tvoje selo Đurići, samo nas desetero ostalo, i to postariji, sve." I onda je on kad je video to i čuo, on se opet izvukao, bila gore kod njega vojska ta, bila vojska i vojska otišla, i njega zvala, on nije htio ići, i opet nazad je otiša' sam.

SUDIJA ORIE: Znači, niste bili previše uplašeni da biste išli u planine, iako je granatiranje već počelo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa, nijesam ja dugo onda ni išla, ono počelo je, ali nije saslo odozgo sa Grahova, počelo pucati. Pucalo je oko Knina, i bome bilo strašno posle, ja nijesam ni išla. Ali oni su brzo sašli, došli su brzo oni u Knin, nije on dugo bio u tome ratu, gore kod one kuće, kod kolibe.

SUDIJA ORIE: Gospodin Mišetić će sada nastaviti sa postavljanjem pitanja. Gospodine Mišetiću, molim vas, nastavite

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, g gospodine predsedavajući.

ADVOKAT MIŠETIĆ - PITANJE: Gospođo Đurić, vratiću vas na odgovor koji ste upravo dali predsedavajućem sudiji. Rekli ste, kada ste išli da vidite Mileta, rekli ste: „Samo je nas četvoro starijih ostalo u selu. On je to čuo, i onda su tamo bili vojnici. Vojska je takođe bila gore. Zvali su ga da im se pridruži.“ Kada kažete vojska, ovde mislite na srpsku vojsku. Tačno?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I srpska vojska je zvala Mileta da im se pridruži; da li se to desilo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Jesu. Al' on nije htio, on je mislio da neće nikako ići. I zato nije otišao sa njima, oni su otišli prije njega, a on je ostao. Oni su njega zvali, a on nije htio ići: „Ja neću ići nikako“, kaže „ja ću ostati.“ I kad je vidio doša' kraj, onda je morao otići.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I da li je otišao sa srpskom vojskom?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ne, nije, sam je otiša'. Otišao on, ne znam ja, nemojte mene, pitajte njega, ja ne znam, otišao je s nekim iz Strumice, on zna kako se zove, i jedan i drugi. Jednog ne zna, nego ga vidio u putu, a jednog zna, vidio ga, i otišao je s njima. Sa onih tri.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Možemo li samo da razjasnimo reč „pridružiti“ iz pitanja, ili da to kasnije uradim?

SUDIJA ORIE: Možda bi to trebalo kanije da uradite. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako gospodina Hedaralya ovo brine, mislim na „pridružio se“ kao pridružio se sa...

SUDIJA ORIE: Da. Vremenski okvir još uvek nije najjasniji, mislim da nije konkretan. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospođo Đurić, kada je srpska vojska zvala Mileta da im se pridruži? Da li se sećate datuma?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ne sijećam se ja to, nemojte mene pitati od Mile, vi mene pitajte za moju izjavu, ja ću kazati, ja znam šta sam vam rekla. A tamo s Milom, šta ja znam. A da li Mile da izjavu, ono što Mile reka', sve je 'nako, ništa vam nije slaga'. Ja sam njega pitala „Kako bilo u Hagu“, a on kaže „Daću ti kazetu...“ veli, „...pa gledaj na nju...“ veli „...da ti ja ne pričam.“ I tako i bilo. Ja sam gledala na kazete, a on meni, Mile nije pričao to.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne znam da li časni Sud želi da se još pozabavi ovim datumom?

SUDIJA ORIE: Ranije ste rekli da su zvali Mileta da im se pridruži. Da li ste bili prisutni kada se to dogodilo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja sam bila i oni su ostali iza mene, ja sam otišla kući, dolje kući, u selo. I onda on je priča' da vojska ta bila, i da njega zvala. A on nije htio, ovaj... ići s njima. I doša' je kući, i ostalo mu je gore nekih stvari, i ima je, i ta vojska pokupila, i tu vojsku on nije naša'. Otišli su. On doša' gore, nema niđe nikoga, nema ništa, koliba prazna. Nemojte me dalje pitat' od Mile, ja ništa ne znam, Bog vam dao, mene, ja sam se zbunila. Ja ovo što znam nešto, šta ja znam, ne znam.

SUDIJA ORIE: Da. Poslednje pitanje na ovu temu. Kada su, kao što ste rekli, oni došli i pitali ga da im se pridruži, vi ste onda otišli, ali on vam je pričao o tome, da li se to desilo nakon što je počelo granatiranje ili pre nego što je počelo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja ti ne znam ništa, nemoj, vidite njegovu izjavu, on znade to bolje, nemojte mene pitati, ja sam se zbunila i ovo što znadem.

SUDIJA ORIE: Da. Mi bismo samo hteli da znamo ono čega se vi sećate, a pošto ste nam rekli da ste bili prisutni kada su oni došli da ga vide, kada ste otišli kući u selo, da li se sećate - da li se to desilo pre nego što je počelo granatiranje ili nakon što je počelo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ja se ne sećam, ja sam žena starija, ja ne znam ni koji je datum, ni kako što, ništa.

SUDIJA ORIE: Da. Ako se ne sećate, recite nam kao što ste nam upravo rekli. Molim vas nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospođo Đurić, zašto se 4. i 5. vaš sin nije vratio sa planine i pridružio porodici u vašoj kući?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, zamolio sam vas da ne intervenišete ako nije neophodno.

TUŽILAC HEDARALY: Zašto je njen sin došao je u najmanju ruku...

SUDIJA ORIE: Naravno, to je ono što joj je sin možda rekao ili je postojao neki razlog. Molim vas, pokušajmo da ovo svedemo na minimum. Ponoviću vam pitanje, gospođo Đurić. Da li znate zašto vaš sin nije došao sa planine i pridružio se porodici kada je sve počelo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: E, jes' bio on kod kuće, i ovaj, ruča' s nami, i išao tamo na centar i uzeo cigara i on se vratio, dok se on vratio, kuća već gori. A zajedno smo taj dan bili, i ručali, i on je bio, i mi njega nijesmo preko dana vidjeli, kuća gori, nijesmo mi ni znali za nj', uveče mi spremili večeru i njemu ostavimo tu večeru, milsim, nije da je on tu, a on nije bio tu, nego otiša', on je mjesec dana išao od Knina, do Vraniša, na nogu, njih dva, još i on. Pa vidite njegovu izjavu, pa nemojte mene pitati, daj... on vam bolje zna, on vam ništa nije sлага'. I on se neće zbunit, on ne laže, on će reći 'nako kako reka' je, a ja se zbunim i ja ne mogu opet znati baš kad tu nijesam bila.

SUDIJA ORIE: Gospođo Đurić, voleli bismo da znamo ono čega se vi sećate. Ako ne znate, recite nam; ako znate, isto nam recite. Zanima nas da čujemo vaša sećanja o tome šta se desilo; i, naravno, mi takođe pažljivo gledamo svedočenja i izjave koje nam je dao vaš sin. Možda će uzeti...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa to vam je najbolje, pregledajte njegovo svedočenje, on je, kažem, on je reka' ono sve što je bilo, što je vidio i čuo, rekao vam je; što nije vidio, što nije čuo, to vam nije ni kaza'.

SUDIJA ORIE: Da. Iz poštovanja prema vama, želimo da čujemo ono što ste vi videli, što vi znate. Ako ne znate, recite nam; ako znate, recite nam šta znate. Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospođo Đurić, dozvolite mi da vam objasnim šta bih želeo da znam. Vi ste morali da putujete. Po vama, u dva dana, vi ste hodali tri i po kilometra u oba smera, po putu koji je granatiran. Moje pitanje vama je: Zašto vaš sin nije došao do kuće, i, umesto toga, zašto ste vi morali da idete po putu koji se granatira da biste ga posetili?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa mi smo išle, ona Draga i ja, išle, od Drage ovce - bile kod njega, čuvali ovce, i išli smo taj dan, more biti petak, išle smo mi njega, jeste se granatiralo, to se čulo, ali nije to došlo do, tako... milim, najviše. E ja opet išla sutradan, u subotu, išla k njemu, i ja njemu rekla, velim: „Mile, svi su otišli Đurići, tamo je nas ostalo desetero starije.“ A on, niko nema više. „Ajde idi, ostavi ovo sve, bež...i“ velim, „...vidiš da puca se na sve strane, oni su zauzeli Knin“, tako bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da. Ali gospođo Đurić, pitanje je: kako ste vi tada razumeli zašto vi morate da idete gore da ga vidite i zašto se on nije vratio u porodičnu kuću u selu? Zašto ste mislili da on neće doći u selo taj dan?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa. došao je. Pa došao je u selo. Došao u selo i otišao tamo na centar uzimati cigara, i doša' kući i ručali smo zajedno, i tu smo bili, i onda se on gore nije vr'ća'. Onda u tome kuća gori.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, možete li molim vas da nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da. U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospođo Đurić, da li je Mile obavljao neku službu za srpsku vojsku gore u planini?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa nije. Nije on bio nikako u vojsci. Niti je on služio vojsku, niti je on, ta vojska tako naišla, ta je vojska bježala, znaš, i tu su kod njega svratili, i oni su, ona vojska otišla, a on nije htio ići s njima. On nije bio vojnik, nijesu oni njemu dolazili, nikad njemu vojnik nije doša', nikad. Nego taj dan, ta *Oluja* naišla, oni beže, znaš, vojska bježi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je pravi razlog njegovog nedolaska u selo dva dana to što je držao stražu na planini?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ko držao, Mile? Nema pojma, on ne zna za stražu niti je držao stražu. Nisu tu straža, nije držala, to je Plina velika, to je između Grahova i Plavna, i Knina, šta ja znam. Tu nije bila straža niti je Mile bio na stražu. On je to radio, on je čuv'o ovce, one je imao 500 ovaca, nije imao vezu s vojskom, niti je njemu vojska dolazila. Nego ta vojska naišla, i tuda je prošla, i otišla je. A on je doša' kući.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To nas vodi mom sledećem pitanju, koje glasi: Da li znate kako i iz kog pravca je došla srpska vojska na planinu, tamo gde je Mile bio? Da li su prošli kroz selo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Kroz selo? Oni su otišli preko brda, to je sa Strumice ta vojsla dolazila, i to je brdo. Plavnik brdo, samo ih brdo prekratilo. I oni su otišli preko Grahova. Mile nije znao za tu vojsku, niti je on njih vidio, niti je on njih čuo, oni su iz Knina bježali u Strumicu, iz Strumice otišli su preko brda.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kako su bežali iz Knina? Da li su bežali iz doline Plavno, da li znate to?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne znam. Samo znam iz Strumice da su išli preko planina, i da su otišli na Grahovo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Kako znademo? Pa lako. A Mile nije imao veze s vojskom, niti je on čuvao straže, niti je bio na straži. On je gleda' svoj posa', i svoje ovce što čuva, i on je čuva' ovce, i on je dobro zarađiva' dinar, mogli smo živjeti, i bilo nam je dobro. I on je ostavio ovce i on je otiša'. I on isto na drugu stranu, a svi su otišli, i vojska, sve se potkupilo i otišlo, on neće ići, niđe vojnika nije bilo, ni u Plavnu, ni u Kninu, ni u Strumici, sve je otišlo, a on je osta'.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Ono što bih ja želeo da znam, rekli sta da znate da su išli iz Strumice preko planine ka Grahovu, i rekli ste da to „lako“ znate. Moje pitanje je: Šta je izvor te informacije? Je li Mile?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa, sam ih ja vid'la. Ne znam ja od Mile. Vidio je i on, al' i on je otiša', dok su oni došli, on je otiša' od nji ća, on je doša' kući, onu dolje u selo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A da li su neki srpski vojnici prošli kroz Đuriće na svom putu kroz planine i ka Grahovu?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa jesu, preko Plavna. Mi, znam da se zove Plavno, a mi smo u Plavnom, mi smo u Đuriće, a nijesu išli bili do Đurića, nego otišli su uz polje, otišli na Raštane, iz Knina. To je, ti iz Knina što su išli uz Plavno. A ti su iz Strumice naišli, brdom otišli. I otišli na Grahovo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada, kada ste razgovarali sa hrvatskim vojnicima, ili kada ste ih posmatrali, da li su ti hrvatski vojnici, u stvari, gonili srpske vojnike koji su se povlačili kroz Plavno?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa onaj, oni su, da, išli, oni dok su opazili da su oni došli u Knin, oni su izašli sami. Šta ja, ne znam, nemojte me to pitati bog vam dao, vi mene maltretirate, posle, tako su me juče maltretirali, ne mogu ja znati kao čovek i ko vi, ko mlad. A vidite Milinu izjavu, on će vam kazati to sve, i od vojnika, i od toga, i kako ste i njemu rekli da je bio na straže, nije on na straži bio nikako, i niđe, niti je bio u vojsci nijednoj.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Gospođo Đurić, dozvolite mi da vam skrenem pažnju na 6. avgust. 1998.godine, u vašoj prvoj izjavi, koja je dokazni predmet Odbrane D397, na strani tri, vi govorite o tome da ste 6. avgusta, zbog intezivnog granatiranja, u osam ujutru otišli sa vašom ćerkom i još nekim ljudima u podrum vaše kuće. Takođe ste rekli da vaš muž i svekrva nisu sišli u podrum nego su ostali u kuhinji, i onda ste reki: „U pet popodne smo izašli iz podruma i videli smo da moja kuća i dalje gori“. Dakle, na osnovu ove izjave, 6. avgusta između osam ujutru i pet popodne, vi ste bili u podrumu sa vašom ćerkom i nekoliko drugih žena u selu. Da li je to istina?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I niste videli vašeg muža niti vašu svekrvu između osam ujutru i pet popodne tog dana. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ma kako nijesmo, vidjeli smo, mi bili taj dan, samo ti ja ne znam kazati koji je to bio datum, kako to bilo. Mi smo bili ručali tu, i mi smo bili, i bio i Mile, i ta bila komšinica, ta Draga, i mi smo tu ručali i mi smo tu bili. I mi vidimo, kad su granatirali kuće, mi onda odemo u podrum. Mi zvali tu moju svekrvu, i čoveka zvali „Ajmo u podrum, evo ih, već dolaze, počeli su“ onaj, „pucati.“ A on kaže „Ajte vi u podrum, ajde ti...“ veli „...Milka u podrum sa djetetom“ kaže, „...mi nećemo ići, mi ćemo ode ostati“, kao ta mi je svekrva starija a on je nesposoban. I on je reče, neće oni njemu ništa. A nije to to što su oni mislili, nego to je drugo bilo, vidiš.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Probaću još jednom. Da li ste, u stvari, bili u podrumu vaše kuće, kako ste rekli 1998. godine, od osam ujutru do pet popodne? To je istina, zar ne?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Da. Da, to je istina, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gde ste ručali?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ručali smo u kući.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: I poslije toga onda počelo pucati u selu, i vojnici prilaze. I mi odemo u podrum, posle toga ručka, i oko pet sati je to gorelo, i pucalo, i to onda, mi kad smo vidjeli kuća gori i mi izašli, velimo, gotovo nema nas više, dok kuća gori. I kao, mi ne znamo za Milu još. Samo znademo, kad smo izašli, vidimo da kuća gori, nađemo vojnika pred vratije, ja njega pitam: „Zašto ste mi kuću zapalili, ta kuća nije zaslužila, nije imala vojnika s ni jedne strane, ni sa druge. A đe mi je ono dvoje čeljadi što su bili u kuhinje?“ - „Nema gore niko.“ „Kako nema, ostalo svekrva mi, i muž?“ Kaže, veli „Ja ih nijesam vidio.“ - „Kako ih nijesi vidio?“ I mi gore odemo i nađemo i opet dva vojnika. I pitali njega, i taj kaže vojnik: „Nijesam ja zapalio, ništa, ja sad došao“. Neće da kažu, oni su zapalili. A metli one maske na glavu, turili ono. I mi to ne znamo. I mi tuda njega tražili, tražili, kad dođe ta moja svekrva. I onda ja nje pitam „Majko, đe ti je Sava?“ Pa kaže, veli „Ja sam tu, išćerali su iz kuhinje, i mi smo izašli i rekli su njemu - ti ulazi u vatru a ti zajedno sa ovom bakom dolje niz vareš; dok se ona vrati on će izgoreti.“ I ona se tako raskukala, i ide ona pred vojnikom tim, i kad je došla na kraj kapije, na kapiju, ona se obazirala. I kad se ona obazrala, ona videla da su oni njega turili u vatru, odma' sa praga. Odma'. I ona se tu, i ona dalje, i Mile onda bio š njome, i šta ja znadem, u toj buli, u toj žalsoti, nije to lako bilo, da ja ne znam juče šta sam jela, ne da ja znam sad u nazad 12 godina.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sad...

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ja i ono što znam ja vam kazujem, a vi meni ne vjerujete.

SUDIJA ORIE: Može li predstavnik sekretarijata da pomogne svedokinji oko slušalica. Da. Gospođo Đurić, da li ste bili u podrumu pre ručka?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Nijesmo. Što me maltretiraju, ajme, kuku meni na šta sam se ja namjerila.

SUDIJA ORIE: Ne brinite previše. Mi samo želimo da čujemo vašu priču, jer u izjavi ste rekli da ste bili u podrumu od osam ujutru do pet popodne. Sad nam govorite da ste ručali u vašoj kući; A pre ručka, vi se još uvek niste krili u podrumu?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Ma kad vi mene maltretirate, ja se moram prevariti, ja moram da ne znam ništa, vi mene to stotka puta pitate. Ja znam da smo bili u podrumu da smo išli iz podruma ručati, al' smo prije ručali pa išli u podrum. Ja, nemojte me, bog vam da. Samo znam to, mi smo ručali i otišli smo u podrum.

SUDIJA ORIE: Da. Možda ste bili u podrumu i pre ručka; ali, sigurno, posle ručka ste išli u podrum, i rekli ste da da je to bilo kad je Mile otišao?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: I onda smo bili u podrumu i bili smo u podrumu dok se nije počelo već verovatno je suton, mi kuće nemamo, izgorelo (i kuda ćemo mi sad, mi i plaćemo, u čiju kuću da idemo kad su kuće tuda sve pogorele, a da nijesu pogorele mi ne smijemo ići u kuću pa će nas zapaliti i nas i kuću. Kako nas nijesu, ja ne znam kako oni nas nijesu ubili, kad smo mi izašli nas sedmoro iz podruma, što nas nijesu oni, i nas pobili. I moramo tražiti kuću đe ćemo noćiti. I jedan vojnik, je htio pucat u tu kuću što smo mi noćivali, znaš. I ja velim, ovaj, moja svekrva: „Nemojte mi te kuće, bog vam dao...“ veli, „...nemamo mi gdje noćit, šta ćemo mi noćas“, kad vide nas četiri. A onaj, a kaže „čija je ova kuća?“

SUDIJA ORIE: ...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: A veli moja svekrva „To je moje ćeri, i tu ćemo mi noćivat.“

SUDIJA ORIE: ...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: „A gdje je ta tvoja 'ćer i njezin čovjek?“ Veli, ona moja ta...

SUDIJA ORIE: Gospodo Đurić, molim vas, slušajte pažljivo sledeće pitanje koje će vam postaviti gospodin Mišetić, i ako vas zbuni, samo nam recite i mi ćemo pokušati da vam razjasnimo šta god vas zbunjuje. Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sad, takođe 1998. godine, na drugoj strani vaše izjave, rekli ste da je vaša svekrva, ovo se nalazi u poslednjem pasusu, „čula pucketajući zvuk vatre kako dolazi sa gornjeg sprata dok je bila u kuhinji.“ Da li je to istina, da je vatra dolazila odozgo?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa jes', tako bilo. Al' ona kaže da su njih išćerali, njih dvoje, čoveka mi i svekrvu. Kad je ta puckanja ta stigla, crijep taj pada sa kuće, i gori sve. Imali smo, to nam je i...i tu je bila velika vetra, imali dvije kruzane kuruza, i imali te neke duge što mi je čovek radio, on je sve od drveta radio, svašta radio drveno. I tu je veliki bio plamen i dim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste videli zašto su crepovi padali sa krova? Da li ste videli šta je izazvalo da crepovi...

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Zašto su otpadali, kako?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste videli šta je uzrokovalo da crepovi padnu sa krova?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa zato što gori kuća.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sad, 1998. godine, na drugoj strani u poslednjoj rečenici, rekli ste: „Moja svekrva je rekla da dok ju je jedan hrvatski vojnik odvodio, ona je videla drugog hrvatskog vojnika kako gura mog muža u zapaljenu kuću.“ Onda na sledećoj strani, kažete:“Od tad nisam videla moga muža, i ja verujem da je spaljen u našoj kući.“ Sada, danas vi ne verujete da...

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: On je izgorio našoj kući, on je izgorio u svojoj radnji, to su bili materijal, i daske, i što je radio buradi, i što je radio sve one bile, i to uvatilo, sve otišlo u moju kuću i pojelo, i njegovu radnju, i uvatilo njega.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Ali, 1998. godine niste rekli da je vaša svekrva rekla da je bio spaljen u radionici; rekli ste da verujete da je spaljen u kući. Da li se sećate zašto ste rekli da verujete, te 1998. godine, da je on spaljen u kući?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa kako nećemo misliti kad je svekrva moja tu bila i ona vid'la. A ja sam kupila, i vazda svekrva kupila mu kosti i ono, đe smo njega našli, tu smo našli onaj pepeo, sav izgorio. I te kosti pokupim ja i zamotam, metnem u neki paket, u kutiju, i to smo zakopali. Zakopali, tamo naš grob smo imali, u groblje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospođo Đurić, u vašoj izjavi iz 2004. godine, koja je dokazni predmet Tužilaštva P1004...

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Ajme. Ajte, nemojte me više pitati, bog vam dao.

SUDIJA ORIE: Neće još dugo trajati, gospođo Đurić. Mi cenimo to što dajete sve od sebe da odgovorite na ova pitanja, i neće ovo još dugo trajati.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da. Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U šestom pasusu ste rekli: “Ušla sam u sobu i pogledala sam po sobama i kuhinji, uprkos vatri i dimu, ali ih nisam našla.“ Da li se sećate nekih jakih mirisa? Jer ih ne spominjete u izjavi. Da li se sećate nekih jakih mirisa u podrumu ili u kući, bilo čega?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa kad je tu sjeno, kako vi znate reći, eto, tu je bilo puno, tu su bili kuruzi, tu je bila, mi što kažemo, što on ima cirkular, što je on radio, daj mi nešto, na šta miriše, nije to jedna bila stvar da miriše, tu je sve purnjalo, bila, i pucala, i zapalili, i šta znam šta su radili. Kakav ću miris opaziti u onoj žalosti i u onoj mucu kad vidim čoveka, nema mi čoveka, da nema Mile, nema, nema nikoga, kako nas nijesu pobili a njih raščerali i pobili. I onu svekrvu, što nijesu bacili prije nju u vatru pa onda njega. Da ona ne vidi, ne znam. Njoj je sedmoro čeljadi propalo u onome ratu. Ona bi danas živa bila da joj tako nije bilo te sekiracije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dozvolite mi da kažem da ste potpuno u pravu. Moje pitanje nije dovoljno precizno. Moje pitanje je trebalo da glasi: Da li ste primetili neke jake mirise koji su bili neobični, koje uglavnom niste mogli da osetite u selu?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, možete li, molim vas, da se direktno usredsredite. Očigledno, imate nešto na umu, a ova svedokinja ima poteškoća u govoru.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne želim da budem morbidan.

SUDIJA ORIE: Da, razumem to; ali u isto vreme... da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mogu li na trenutak.

SUDIJA ORIE: Ako se dotaknete neke teme, onda je ili predstavite tako da svedokinja jasno razume šta je pitate, ili je ostavite tako kako jeste. Razumem vaše dileme i cenim obazrivost u vašem pristupu. Istovremeno, naravno, nema puno smisla ako dobijamo odgovore koji nam ne pomažu i ne daju nove informacije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospođo Đurić, dozvolite mi da vam postavim pitanje. Žao mi je što moram da vas ovako pitam. Ali vaše izjave... ni u jednoj od vaših izjava niste spomenuli da ste osetili miris zapaljenog tela i izgorelog mesa. Je li to zbog toga što se niste setili tog mirisa kada ste davali vaše izjave?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa kako ću miris osjetiti od daske, od japije, od sjena, od... kakav miris, to je sve išlo zajedno, gorelo zajedno, i, kakav miris ima to. To je jednako sve, i

miris je išao jedno s drugim, to se kuća gorela do neba. To je sve u blizini bilo. Šta ću osjetiti kada je sve to zajedno, u blizini zapaljeno, i išla taj dim, i to, išla zajedno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Oni su njega našli, on je brzo izgorio, oni su njega zapalili. Oni su nečim njega polili. Nema odma'. Mi smo izašli, nije dugo bilo, gore i mi smo gledali, 'nako otprilike, kad njega nema, da su njega ubacili u vatru. I mi smo videli taj pepeo, i to, al' mi nismo smeli otvarati, gledati, to je bila velika vatra, a oni su tu bili. Nego mi šjutradan kopali onu, onaj što bilo, i tražili njega, i mi smo njega našli, onako, te kosti, ali tije kosti malo bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Da vas pitam nešto na tu temu, gospođu Đurić. U izjavi iz 1998. godine, rekli ste: „Od tad nisam videla svoga muža, i verujem da je izgorio u našoj kući. Kasnije, kada sam se vratila kući, videla sam beli..“

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa ja nijesam videla...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospođu Đurić, pustite me da završim. Tu piše da ste vi rekli istražitelju: „Kasnije, kad sam se vratila kući, videla sam beli pepeo. Verujem da je to pepeo moga muža, s obzirom da nismo našli nijednu kost.“ Da li se sećate da ste to rekli istražitelju Suda 1998. godine?

SVEDOKINJA ĐURIĆ – ODGOVOR: Pa mi smo našli što smo našli, to je sve izgorilo. Ali on je bio od sebe gojen, i ima' jake kosti, i kako su njemu te kosti za malo izgorile i našli smo malo kosti, ali je to izgorilo. I našli smo pola glave s traga. I tako sam odmah rekla, samo vi mene maltretirate, ja sam u prvoj izjavi tako rekla. I mi smo rekli, i ja sam i njima i vama, velim ja i mi smo njega saranili, i ja pokupila i moja ta svekrva te kosti, iz toga pepela, izvukla, i smotam u čaršav, i te sam robe još natrpala u taj, u tu kutiju, i to mi zavežemo i odnesemo u onaj, u groblje, i zakopamo. I ja sam vam kazivala, vami tako, i vi ste rekli ovaj da on... onaj... vidiš, sad sam se zabunila...zakopamo... i vi ste, nijeste verovali, i onda ste išli otkopavat. Ko je išao otkopavat grobnicu? I onda ste videli da je istina, prije niste nikad vjerovali. Niko od vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Gospođu Đurić, dozvolite mi da vam pokažem ili pročitam dva dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: I, gospodine sekretare, ako biste mogli prvo da stavite P398 MFI na ekran, molim vas. Pod pečatom je. Izvinjavam se, časni Sude, možda bi trebalo da pređemo na zatvorenu sednicu...

SUDIJA ORIE: Ne bi trebalo da budemo u otvorenoj, i trebalo bi da pređemo na zatvorenu sednicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Gospodin Mišetić bi želeo da zna da li vam je sin rekao da je on to čuo ne samo od vaše svekrve, već i da je video svojim očima kako vašeg muža guraju u vatru?

SVEDOKINJA ĐURIĆ: Pa onaj, ima neke on... Pa on je bio tu, on je... možda je vidio, ali on o tome ne voli pričat, on, ja kad nešto pričam o tome, onda on ne voli, to nije njemu lako. On 15 godina počeo radit do dan danaske, i on propada u tome poslu i od sekiracije. Kako sam dolje imala i šta sam imala, i kuću, došla sam ovde, dinara nijesam imala, ni kuće, morala sam bit' podstanar, i plaćati stan. A ništa mi nijesu oni dali, ni dinara, nit' imam ja penzije, meni nije lako, vi mene morate razumiti.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da li je ovo pokrilo vašu poslednju temu?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Jeste, časni Sude, nemam više pitanja. Hvala vam. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Odbrana nema više pitanja?

ADVOKAT KAY: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, nema više pitanja. Gspodođo Đurić, Sud potpuno razume koliko vam je teško da pričate o temi koja je bila predmet vašeg svedočenja. Kada ste ranije rekli „Zašto me mučite,“ mi smo potpuno razumeli koliko je to bilo teško za vas. Molim vas, prihvatite...

SVEDOKINJA ĐURIĆ: I treba da me razumijete, boga mi, jeste teško, nije meni malo teško.

SUDIJA ORIE: Molim vas shvatite da naša namera nije bila da vam zadajemo muke, već da je naš zadatak bio da čujemo od vas, koji ste bili prisutni u to vreme na tom mestu, da čujemo šta ste videli, šta ste čuli. To je jedini razlog zbog čega smo vam postavljali ova pitanja, i zašto su vam Pretresno veće i Odbrana postavljali ova pitanja. Ne samo Sud, već i Pretresno veće razume

koliko mora da je ovo bilo teško za vas. I, zbog toga, želim da vam se veoma, veoma zahvalim što ste došli, i prošli kroz ovaj težak zadatak, odgovarajući na mnoga pitanja, tako detaljna pitanja. Nadam se da ćete imati bezbedan put kući, i da se ne osećate previše uvređenom ovim što vam se danas dogodilo. Hvala vam.

[Svedočenje putem video linka je završeno]

SUDIJA ORIE: Ovim zaključujemo svedočenje ove svedokinje. Predlažem da imamo... ona nas i dalje gleda. Da li je Tužilaštvo spremno da pozove sledećeg svedoka?

TUŽILAC HEDARALY: Jesmo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ali možda da to uradimo nakon pauze, i onda ćemo imati još sat i po vremena. Imaćemo pauzu, i nastavićemo u 12.15 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pre nego što Tužilaštvu damo priliku da pozove sledećeg svedoka, Pretresno veće je upoznato da je bilo neke komunikacije elektronskom poštom između strana, naročito oko dokaznih predmeta i onoga šta se nalazi na listi po Pravilu 65 ter, a šta se ne nalazi na listi po Pravilu 65 ter. Pre svega, ova diskusija je, manje više, primila formu koju je, kao što je predvideo gospodin Nillson, primila formu koja bi trebalo da bude zabeležena. Ovo je veoma važno jer imamo tri kategorije: prvo, za praktična pitanja, nema nikakvih problema da se kopija pošalje i Pretresnom veću; zatim, stvari koje nisu samo praktične, treba u sudnici pomenuti ovu komunikaciju elektronskom poštom kako bi to ušlo u zapisnik, barem otprilike da se kaže o čemu se radilo; i najzad, imamo i treću kategoriju, a to je suština, odnosno proceduralna pitanja, koja su od velike važnosti i to se mora podneti u pismenoj formi u određenom momentu. Ali da ne ulazimo u sve pojedinosti, kad je reč o tim pravilima o brojevima na spisku po Pravilu 65 ter koja su izbrisana, šta je još uvek tu, šta nije, izgleda da postoji bar jedna stvar oko koje postoje zabune; a to je, kada je broj 65 ter dodeljen od strane Tužilaštva, a to je manje ili više jedan administrativni akt. Da bi se to moglo uneti u sistem potreban je broj. To ne znači da je usvojeno ili da je deo bilo čega što je usvojeno u listi po Pravilu 65 ter. Ali, izgleda da ima puno zabune jer se to dodeljivanje brojeva nastavlja sa dokumentima koji još uvek nisu usvojeni po Pravilu 65 ter. Sada, kako bismo bili sigurni da nema zabune, Pretresno veće sugeriše stranama da kad god se broj po Pravilu 65 ter dodeli nekom dokumentu koji još uvek nije usvojen po Pravilu 65 ter, što

zvuči malo čudno, ali takva je situacija u ovom trenutku, ako Tužilaštvo namerava da to stavi na spisak dokaznih predmeta u spisku po Pravilu 65 ter, to treba da bude obeleženo kurzivom, kako bismo tada znali da se ovaj broj po Pravilu 65 ter ne odnosi na bilo koji dokument koji se nalazi na spisku o kome je Pretresno veće odlučivalo. To je samo sugestija stranama da to urade ovako, ukoliko imate neke komentare, ali barem bismo znali da govorimo o dokumentima numerisanim po Pravilu 65 ter, bilo da su to već dokazni predmeti koji su usvojeni u spisku po Pravilu 65 ter ili ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ako mogu da predložim da se strane konsultuju oko ovoga nakon što završimo danas. Savetovao me je menadžer predmeta, a ona je razgovarala sa gospodinom sekretarom, da nije potreban broj po Pravilu 65 ter kako biste nešto uneli u elektronski sistem sudnice, da je potreban samo ERN broj a da broj po Pravilu 65 ter može da se doda kasnije. Može biti da je to greška, ali mislim da treba da proverimo ovo.

SUDIJA ORIE: Da. Ipak, uključite moj predlog u vašu raspravu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mislim, ako se usvoji pod ERN brojem, onda, verujem, to je za njegovu kasniju upotrebu kao dokaznog predmeta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Onda bi mu trebao broj po Pravilu 65 ter jer naš sistem funkcioniše po brojevima po Pravilu 65 ter...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: ...jednom kad se usvoji, ja bih radije da ne remetimo sistem tako što bi se sad pozivali na ERN brojeve, a ne na brojeve po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne. Ono što predlažem je da, u stvari, ako je to slučaj, onda tehnička operacija uvođenja dokumenta u elektronski sistem sudnice ne mora da podrazumeva Pravilo 65 ter. Pitanje koje se javlja – a razgovarali smo sa gospodinom Tiegerom o ovome, ali da budem iskren, nismo završi taj razgovor – postoji određeni spektar brojeva po Pravilu 65 ter, u stotinama, koji nisu obelodanjeni Odbrani takvi kakvi jesu. Dakle, nas brine da možda postoje dokumenti, da postoji namera, bilo da je konačna namera ili samo zabrinutost u ovom trenutku, da će se koristiti dokumenta za koje mi ne znamo kako Tužilaštvo namerava da ih koristi u bliskoj budućnosti; zbog toga smo želeli da imamo spisak po Pravilu 65 ter kako, u stvari,

mislimo i da treba da bude, koji je spisak na koji Odbrana može da se osloni, da vidi kakvi su to dokazi Tužilaštva na koje treba da se pripremi. Zato predlažem časnom Sudu, uzimajući u obzir vaše komentare, da se na kratko sastanemo posle suđenja danas i da vidimo da li možemo da predložimo nešto.

SUDIJA ORIE: Da. Najvažnije je da postoji transparentnost, o čemu su dokumenti, koji status imaju u datom trenutku, i Pretresno veće iščekuje rezultate tog razgovora. Gospodine Gustafson, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da, časni Sude. Tužilaštvo poziva Ljiljanu Botteri.

SUDIJA ORIE: U međuvremenu, izgleda da nema prigovora na usvajanje izjave po Pravilu 92 ter. To je već zavedeno. To je izjava iz 2004. godine i izjava iz 2007. godine.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, dok svedokinja dolazi, Tužilaštvo je obavestilo Pretresno veće o nameri da ponudi dva grafikona sa disciplinskim merama kao predmetni dokaz. O ovome smo raspravljali sa Odbranom Gotovine. Usaglasili smo se oko formata ovih grafikona, i takođe bih volela da podelim kopije na papiru. To je uneto u sistem, ali format grafikona je takav...

SUDIJA ORIE: Ja sam takođe razumeo da usvajanje ovih grafikona može da razreši neka druga pitanja kao što su druga dokumenta, koja onda možda ne treba tražiti da budu usvojena što smanjuje listu u znatnoj meri.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da, časni Sude. To je tačno.

SUDIJA ORIE: Da. Ne bih imao ništa protiv, s obzirom da gospođa poslužiteljka nije ovde, da neko drugi podeli novinarima kopije.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, gospođo Botteri. Ne znam kako da izgovorim Botteri, Botteri, Botteri, pa ako biste mogli da mi pomognete da izgovorim vaše ima kako treba?

SVEDOKINJA BOTTERI: Botteri.

SUDIJA ORIE: Botteri.

SVEDOKINJA BOTTERI: Da.

SUDIJA ORIE: Gospođo Botteri, pre nego što date izjavu u ovom Sudu, Pravilnik o postupku i dokazima traži od vas da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Tekst vam je dala gospođa poslužiteljka, i pozivam vas da date svečanu izjavu.

SVEDOKINJA BOTTERI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala gospođo Botteri. Molim vas, sedite.

SVEDOKINJA BOTTERI: Hvala.

SUDIJA ORIE: Prvo će vas ispitivati gospođa Gustafson. Gospođa Gustafson je zastupnik Tužilaštva. Molim nastavite, gospođu Gustafson. Možda bi trebalo da pomenem i da nisam, iz praktičnih razloga, želeo da se sažetak pročita u toku svedočenja prethodnog svedoka. To je zbog toga da ne bismo poremetili i da ne bismo izgubili pažnju svedokinje, s obzirom na to šta smo od nje tražili. Kasnije smo utvrdili. Možda možete da prenesete tu poruku gospodinu Hedaralyju da ćemo u nekom kasnijem trenutku pročitati sažetak vezan za prethodu svedokinju. Izvinite što sam vas prekinuo, gospođu Botteri. Molim vas nastavite, gospođu Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

svedok: Ljiljana Botteri

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA GUSTAFSON

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođu Botteri, možete li reći vaše puno ime za zapisnik, molim vas?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ljiljana Botteri.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Možete li da pokažete svedokinji dokument broj 5984 po Pravilu 65 ter.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođu Botteri, da li je ovo izjava koju ste dali 19. i 20. januara 2004. godine, izjava koju ste dali kancelariji Tužilaštva?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Može li sada svedokinji da se pokaže dokument broj 5985 po Pravilu 65 ter.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Da li je ovo izjava koju ste dali i potpisali 6. i 8. novembra 2007. godine, izjava koju ste dali kancelariji Tužilaštva?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, ukoliko je Pretresno veće saglasno, mi smo se složili sa Odbranom da ponudimo u ovom trenutku na usvajanje u spis i izjavu datu Odbrani.. Tako da, ako bi svedokinji mogli da pokažete dokument broj 1D58-0007.

SUDIJA ORIE: Ne čujem prigovore.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, jedna tehnička stvar. Treba to da pustimo u elektronski sistem sudnice, što upravo sad sprovodimo. Izvinite.

SUDIJA ORIE: Da, to je malo neobična procedura, ali ako su se strane saglasile oko toga, mi nemamo...

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Oprostite.

SUDIJA ORIE: Nemamo zvanični zahtev da to bude usvojeno po Pravilu 92 ter.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Imamo, časni Sude. Doneli smo ga juče ujutru.

SUDIJA ORIE: Juče ujutru. Možda sam ga propustio.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Razlog ovome je, časni Sude, što je svedokinja napravila neka manja razjašnjenja u izjavi, pa...

SUDIJA ORIE: Razjašnjenja, recimo.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: U odnosu na njenu raniju izjavu, pa smo mislili da to ide kroz proces po Pravilu 92 ter...

SUDIJA ORIE: (preklaoanje govornika)... izgleda da...

TUŽITELJKA GUSTAFSON: ...zajedno.

SUDIJA ORIE: Izgleda kao praktično rešenje, i ako se stranke slažu, onda je to u redu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospodo Botteri, da li je ovo izjava koju ste dali Odbrani generala Gotovine 23. i 24. oktobra 2008. godine?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Uzimajući zajedno ove tri izjave, uključujući i izmene i razjašnjenja koje ste uneli u druge dve izjave, da li su sve one istinite i tačne, po vašem najboljem saznanju?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: I, opet, uzete zajedno, da li ove izjave tačno odražavaju ono što ste rekli u vreme kada su one uzete?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: I ako bi vas danas na Sudu pitali ista pitanja koja su vam postavljena kada ste davali ove izjave, da li biste Sudu dali iste odgovore kao što su u tim izjavama?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, ako možemo da usvojimo ove izjave, i verujem da bi poslednjoj izjavi trebalo dati D broj.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine sekretare, idemo jednu po jednu. Izjava Tužilaštvu iz 2004. godine bi trebalo da bude broj?

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva P1005, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izjava Tužilaštvu iz 2007. godine će biti?

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva P1006, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I izjava data Odbrani 2008. godine će biti?

sekretar: Časni sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D878.

SUDIJA ORIE: Nije bilo prigovora po Pravilu 92 ter na izjave, kako smo utrdili ranije. S obzirom da ste predstavili ovo pitanje, gospođu Gustafson, prihvaćiu da nema prigovora protiv dokaznog predmeta Odbrane D878. Zatim, dokazni predmet Tužilaštva P1005, dokazni predmet Tužilaštva P1006 i dokazni predmet Odbrane D787 su usvojeni u spis.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Sada bih htela da pročitam sažetak izjave 92, i nisam imala priliku da to objasnim svedokinji.

SUDIJA ORIE: Onda ću ja to ukratko da uradim. Gospođu Botteri, kako bi javnost razumela pitanja i odgovore koji će uslediti, mi zamolimo strane u postupku da pročitaju sažetak onoga što se nalazi u pisanim izjavama, kako bi u ovim javnim suđenjima, javnost takođe mogla da prati ono što nije naglas rečeno, već ono što je Sudu ponuđeno na papiru u formi izjave svedoka. Tako da će sada gospođa Gustafson pročitati jedan sažetak. Taj sažetak nije dokaz. Ne morate da odgovarate na to, ali da bi drugi mogli ovo da prate, to treba sada da se učini. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude. Gospođa Botteri je bila pomoćnica komandanta za pravne poslove u komandi vojnog okruga Split u vreme operacije *Oluja* i onoga što je sledilo posle toga. Odgovornosti gospođe Botteri uključivali su pitanja povezana sa funkcionisanjem sistema vojne discipline u vojnom okrugu Split. Ona je primala izveštaje o vojnim disciplinskim merama koji su komadanti jedinica u vojnom okrugu Split preduzimali i ona ih je pregledala da bi videla jesu li validni. Takođe je primala izveštaje od jedinica iz vojnog okruga Split o disciplinskim merama i sačinjavala disciplinske izveštaje u ime vojnog okruga Split. To je kraj sažetka, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: I samo ako može da se svedokinji da kopija njene izjave.

SUDIJA ORIE: Gospođu poslužiteljko.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: I ako bi mogli da joj pokažete dokument broj 1834 po Pravilu 65 ter, i ako možemo da pogledamo stranicu 2.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođo Botteri, da li prepoznajete ovo kao Pravilnik o vojnoj disciplini iz 25. aprila 1992. godine, *Službeni list*?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Da li je ovo bio operativni... da li je bio operativni pravilnik vojne discipline 1995. godine?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako bismo mogli da uvećamo član 3. Pravilnika, koji se nalazi na dnu strane u engleskoj verziji i pri vrhu u BHS verziji.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Član 3. Pravilnika, da li je to član koji opisuje kategorije ponašanja koje mogu biti predmet disciplinskih mera? Mislim da su to paragrafi od 1 do 8.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako bismo mogli da predemo u engleskoj verziji na početak sledeće strane kako bismo videli poslednja tri.

SVEDOKINJA BOTTERI: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Htela bih da vas pitam vezano za jedno od ovih odredbi, to je broj sedam „Izvršenje kaznenog dela za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti,“ i zamolila bih vas da objasnite Sudu šta ta odredba znači?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: To znači da, ukoliko je izvršeno kazneno djelo od strane počinitelja koji je pripadnik Hrvatske vojske, vojno-stegovni postupak je mogao da bude pokrenut protiv te individue, mogao, ali ne i morao. Vojno-stegovni postupak i kazneni postupak su dva odvojena postupka, jedan ne isključuje drugi.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala. Samo da bismo razjasnili, kad kažete da to znači „kad je počinjeno kazneno delo od strane nekog počinioca“, htela bih da nam razjasnite da li... da li se poziva na tu odredbu kada je neko delo koje se može krivično goniti počinjeno; ili se na ovu odredbu poziva kada je već započet krivični postupak? Da li razumete moje pitanje?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ne baš sasvim. Iz razloga što točku sedam članka 3. propisnika o vojnoj stezi, koji inače u pravnim propisima ne možemo nikada izdvojeno promatrati, o ovoj odredbi i o provođenju ove odredbe možemo razgovarati samo ukoliko razumijemo Propisnik o vojnoj stezi u cjelini, što sam ja pokušala u ove tri moje prethodne izjave pojasniti.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: To razumem. Na osnovu vašeg tumačenja ovog Pravilnika, da li se na ovu odredbu može pozvati ako je krivični postupak već započet; ili se samo odnosi na ponašanje koje se može klasifikovati kao krivično? Pitam vas na osnovu vašeg razumevanja Pravilnika kao celine.

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ja bih voljela da mi pojasnite vaše pitanje. Još ga dovoljno ne razumijem.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Naravno. Odredba kaže: "Izvršenje kaznenog dela za koje se postupak pokreće *ex officio*. Moje pitanje glasi: Da li krivični postupak... ili, da li je krivični postupak već morao biti pokrenut pre nego što komadant može upotrebiti ovu odredbu Pravilnika da bi kaznio nekog potčinjenog?"

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Vojno-stegovnu odgovornost su utrdivali zapovjednici. O kaznenoj odgovornosti odlučivala su druga tijela. Prema tome, da bi zapovjednik inicirao vođenje vojno-stegovnog postupka, on je morao imati saznanja od tijela koja su se bavili ispitiv... spriječavanja, otkrivanja kaznenih djela, da se radi o kaznenom djelu. Da bi odlučio za da li će za protupravno ponašanje, koje je od drugih tijela okvalificirano, od nadležnih tijela, koje okvalificirano kao kazneno djelo, pokretao vojno-stegovni postupak. Osim toga, u drugim odredbama, i to u više navrata, ako gledamo Propisnik o vojnoj stezi u cjelini, se govori da je vojni zapovjednik pokretao vojno-stegovni postupak kada se radilo o kaznenoj odgovornosti ako su to zahtjevali interesi službe. Jer je kompletna procedura propisa, koja je bila propisana Propisnikom o vojnoj stezi, bila postavljena na takav način. Što se tiče samih počinitelja, vrsta otklona od vojne stege, kad kažem počinitelja znači da je ovisilo o statusu počinitelja, jesu li oni bili djelatne vojne osobe, kakav položaj, kakav čin, i da li su...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, samo da Sudu bude poznato, ja pratim na kanalu 1. Može biti problema u odnosu na stranu 69, red 19, što se tiče poslednje tri reči u tom redu. Verujem da je rekla nešto drugo, ali gospođa Gustafson bi možda mogla da razjasni ovo.

SUDIJA ORIE: Hajde da proverimo to. Gospođu Botteri, skrenuta nam je pažnja na deo vašeg odgovora. Pročitaću vam kako je nama prevedeno, veoma je dugačka rečenica, ali vas molim da obratite pažnju na poslednje tri reči u ovoj osam redova dugačkoj rečenici: „Dakle, da bi neki zapovednik pokrenuo vojno-disciplinski postupak morao je da ima informacije od onih tela koja su se bavila sprečavanjem i otkrivanjem kaznenih prekršaja, da bi delovali... informacija o tome da je došlo do krivičnog dela koje je stvarno kazneno delo, kako bi on mogao doneti odluku da li je protivzakonito ponašanje, koje druga nadležna tela definišu kao takvo, definišu kao kazneno delo, i da li treba pokrenuti kazneni postupak.“ Da li ste na kraju hteli da kažete „da treba pokrenuti kazneni postupak“ ili ste hteli reći da li treba pokrenuti neki drugi postupak?

SVEDOKINJA BOTTERI: Ne, nisam mislila na kazneni postupak, nego neki drugi postupak.

SUDIJA ORIE: Disciplinski postupak?

SVEDOKINJA BOTTERI: Jer vojni zapovjednik je odlučivao o pokretanju vojno-stegovnog postupka, a ne o kaznenom postupku.

SUDIJA ORIE: Da. To je logično i ima smisla. Hvala vam na pojašnjenju. Gospodo Gustafson, molim vas nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Dakle, da samo razjasnimo ovo gospodo Botteri - ukoliko biste dobili izveštaj nekog komandanta u kome se navodi da je pokrenut disciplinski postupak protiv nekog vojnika u skladu sa članom 3, tačkom 7. Pravilnika, da li biste razumeli da to znači da je istovremeno uz taj disciplinski postupak već pokrenut i krivični?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ja bih to razumijela, samo što to nije bilo u mojoj nadležnosti niti u nadležnosti vojnog zapovjednika, nego u nadležnosti drugih organa.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da pređemo na stranu sedam u engleskom i stranu četiri na BHS dokumentu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospodo Botteri, ako biste mogli da pogledate odredbe od 21. do 23, da li su to članovi koji propisuju najveću kaznu, disciplinsku kaznu koja može biti izrečena na različitim nivoima i različitim pozicijama u hrvatskoj vojsci?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: I ako možemo da pokažemo sledeću stranu u engleskoj verziji, članove 22. i 23.

SVEDOKINJA BOTTERI: Da, to su mere predviđene od članka 21, 22, 23 - znači, stegovne mjere.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: A da li biste se složili da se, prema ovim odredbama, trajanje kazne koja bi bila duža od 15 dana može izreći samo od strane komandanta brigade, komadanta vojnog okruga, ili nekog... ili nekog oficira koji je na jednakoj poziciji?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Rekli ste stegovna mjera...ako možete ponovit.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Mera koja podrazumeva više od 15 dana pritvora.
SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da. Točka 3. članka 21. kaže da zapovjednik bataljona, odnosno samostalnog bataljona može izreći zabranu izlaska iz kruga vojarne do sedam dana, i vojnički pritvor do 15 dana.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala vam. Htela bih da vas zamolim, gospođo Botteri, jer je naše vreme ograničeno, ako možete da odgovarate samo na ono što sam vas pitala; a ako mi treba pojašnjenje, pitaću vas za isto.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da pređemo na član 32, koji se nalazi na strani 10. engleske verzije i na strani pet na BHS-u.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođo Botteri, da li ova odredba dozvoljava komandiru čete ili nekome na višoj poziciji, da izrekne meru pritvora vojniku koji je ozbiljno prekršio naredbu do 48 sati, bez inetrvencije vojne policije?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ovo je iznimka od pravila. Stavak drugi ovog članka kaže da časnik je dužan odmah izvestiti časnika ovlaštenog za odlučivanje o stegovnoj odgovornosti. Znači, samo jedna hitna mjera koja nije sastavni dio stegovnog postupka.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Iz vašeg odgovora zaključujem da je odgovor na moje pitanje - da?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Nisam suglasna da je odgovor - da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Pa, rekli ste da je to izuzetak od pravila, ali da li je to odredba koja dozvoljava komandiru čete ili nekome na višem položaju da pritvori vojnika do 48 sati, bez intervencije vojne policije, kao što ste rekli, u izuzetnim okolnostima?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ovdje stoji da - najduže do 48 sati. To je samo privremena mjera, ne stegovna mjera, nego privremena mjera u izuzetnim slučajevima kod grubog narušavanja javnog reda, a isti taj, isti počinitelj prosljeđuje njegovom nadležnom zapovjedniku koji će provesti vojno-stegovni postupak. Ovdje se ne radi o mjeri, vojno-stegovnoj mjeri pritvora.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala vam, gospođo Botteri. Nisam vas pitala...

SUDIJA ORIE: Izgleda da je došlo da zabune. Gospođo Botteri, gospođa Gustafson vas pita da li član 32 daje ovlašćenja da zadržite nekog u pritvoru, ne kao konačnu sankciju za kršenje discipline, nego kao preliminarnu meru - kako bi se neko zadržao u pritvoru, a bez intervencije vojne policije, ako vojni komandant utvrdi da je neko ozbiljno kršio red, ne kao konačnu

sankciju, već kao preliminarnu meru, i, kao što ste rekli, da bi ovo bio pre izuzetak nego pravilo. Da li je gospođa Gustafson u pravu kad kaže ovo?

SVEDOKINJA BOTTERI: Samo u smislu privremene mjere. Gospođa Gustafson je samo u okviru provođenja privremene mjere a ne izricanja vojno-stegovne mjere pritvora. U hitnim, izvanrednim situacijama.

SUDIJA ORIE: Čini se da je sad jasnije.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude. Ako možemo da nastavimo sa članovima 34 do 36, oni su na strani 11 engleske verzije i na strani pet na BHS-u.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođo Botteri, ovo su odredbe u kojima se utvrđuje procedura procene regularnosti disciplinskih postupaka od strane viših oficira prema onima koji su izrekli ove mere. Molim vas da pogledate član 36, mislim da je na sledećoj strani. Ova odredba, kao što možete da vidite, odnosi se na to kada viši oficir treba da poništi neku disciplinsku meru, i htela bih da pogledate paragraf 4, koji kaže: „Ako je povreda vojne discipline u stvari, kršenje...” Moje pitanje za vas glasi: “Ako komadant primi na proveru određenu disciplinsku meru, radi se o manjem prekršaju, i mišljenje komadanta je da je, u stvari, došlo do kršenja discipline, kakav je bio postupak? Šta je komadant trebalo da uradi?”

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Čini mi se ovdje, da ste, ja se ispričavam, postavili obrnutu situaciju, ako je nadređeni časnik dobio stegovnu mjeru na ocjenu, pa ako utvrdi da ne da se radi o lakšoj, nego ako utvrdi po njegovom mišljenju, da se radi o težoj povredi po vojnoj stezi, onda se pokreće postupak za... pred vojno-stegovnim sudom, za utvrđivanje odgovornosti za težu stegovnu povredu, a to je stegovni prijestup.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Dakle, to bi se onda prosledilo na vojno-disciplinski sud. Je li tako?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da pređemo na stranu sedam u engleskoj... pardon, na BHS-u, i na stranu 14 na engleskom, i na dno strane sedam na BHS-u.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Sad bih vam postavila jedno ili dva pitanja o vojno-disciplinskim sudovima.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: I ako možemo da pogledamo, izvinjavam se, član 69, koji utvrđuje ko je ovlašćen da pokrene tužbu pred vojno-disciplinskim sudom, i onda ako možemo da se vratimo na sledeću stranu na BHS-u. Izvinjavam se, tražim nastavak člana 69, koji je možda na istoj strani.

SUDIJA ORIE: Predlažem da pogledamo levu stranu ove strane. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Moje pitanje glasi: Da li je tačno da... za vojne okruge, da bi komadant vojnog okruga bio najniži po rangu koji ima mogućnost da pokrene tužbu pred vojno-disciplinskim sudom?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ako nemate protiv, ja bih vam predložila da se vratite još stranicu iza, gdje će bit' vidljiviji postupak iniciranja kada se radi o vojno-stegovnim prijestupima.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Ne pitam vas o postupcima. Pitam vas konkretno za pokretanje tužbe pred vojno-disciplinskim sudom. Htela bih odgovor sa da ili ne, ako možete, da li je u vojnom okrugu, komadant vojnog okruga najniži rang oficira koji ima moć da pokrene tužbu pred vojno-disciplinskim sudom?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam, ali mogu li dobiti pojašnjenje u koji deo člana 69 gledamo?

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Konkretno u deo 2.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, pretpostavljam onda , zatražiću... formalno ulažem prigovor, jer to je dvosmisleno, u tom kontekstu, šta znači „najnižeg ranga.“

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson, da li možete da preformulišete vaše pitanje?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Nisam sigurna, časni Sude. Iskreno, nije mi jasan prigovor. Žao mi je.

SUDIJA ORIE: Pa, gospodin Mišetić kaže da nije nedvosmisleno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Najnižeg ranga, mislim, bez ulaska u veću raspravu, izgleda da ima više pojedinaca koji mogu da pokrenu tužbu, ne svi koji su u istom lancu; i, zbog toga, najniži, najviši, kako su oni povezani, mislim da je u ovom trenutku pomalo zbunjujuće.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Možda ako svedok može da skinе svoje slušalice.

SUDIJA ORIE: Ali hajde da je prvo pitamo da li razume engleski. Da li govorite ili razumete engleski, gospođo Botteri? Ja vam postavljam pitanje. Možda vam muški glas nije preveo, ali da li razumete ili čitate engleski?

SVEDOKINJA BOTTERI: Nije problem u mom razumijevanju jezika, ja vrlo dobro čujem što mi se prevodi na hrvatski jezik, međutim ne mogu...

SUDIJA ORIE: Ne, ne, ne.

SVEDOKINJA BOTTERI: ...ne mogu da odgovrim na pitanje ovog tipa.

SUDIJA ORIE: Gospođo Botteri, moje jednostavno pitanje u ovom trenutku je : Da li razumete engleski jezik?

SVEDOKINJA BOTTERI: Ne baš najbolje.

SUDIJA ORIE: Mogu li da vas zamolim... znači razumete nešto engleskog?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Rado ću preformulisati vaše pitanje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, molim vas, učinite to.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođo Botteri, u splitskom vojnom okrugu, ko je bio najniže rangirani pojedinac koji je mogao da pokrene tužbu pred vojno-disciplinskim sudom?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: U našem pravnom sustavu postoje terminološke razlike. Molila bih, najpre gospođu Gustafson, da mi objasni što podrazumeva pod pokrenut vojno-stegovni postupak zbog vojno-stegovnog prijestupa. U lancu zapovjednika, u hijerarhijskom lancu zapovjednika...

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: ...

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: ...već zapovjednik brigade...

SUDIJA ORIE: ...

SVEDOKINJA BOTTERI: ...je inicirao taj postupak. Radi toga sam tražila da mi se pokaže, pokažu odredbe koje prethode ovoj odredbi. Da bi su... da bi uopće mogla odgovorit na ovo pitanje.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Čitam od vrha član 69, koji kaže: „Odluku da pokrene tužbu pred vojno-disciplinskim sudom...” Možda će imati smisla ako pogledate u original. Da li razumete na koji tip procedure se osvrćem, kada kažem „odluku da pokrene tužbu“?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Rješenje o stavljanju pod vojno-stegovni sud donosi načelnik glavnog stožera za osobe višeg ranga, da ih ja sada ovde ne nabrajam, a rješenje o stavljanju pod vojno-stegovni sud donosi zapovjednik zbornog područja za osobe koje su u njegovoj nadležnosti. Koliko se sjećam - do čina brigadira.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: I sada, ako možete da odgovorite na moje pitanje: U splitskom vojnom okrugu, ko je bio najniže rangirani oficir koji je mogao da pokrene tužbu pred vojno-disciplinskim sudom?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Što znači po vašem „stavljat pod, pred vojno-stegovni sud“?

SUDIJA ORIE: Gospođo Botteri, gospođa Gustafson se poziva na član 69, gde se u tekstu navodi ko je taj ko može da pokrene tužbu pred vojno-disciplinskim sudom. Ona pita ko je bila najniže rangirana osoba u splitskom vojnom okrugu koja je mogla da pokrene tužbu, na osnovu člana 69, pred vojno-disciplinskim sudom?

SVEDOKINJA BOTTERI: Rješenje pred vojno-stegovinskim sudom donosi zapovjednik operativne zone.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam. Sada, časni Sude, htela bih da se vratim na grafikon, pripremila sam kopiju za svedokinju da pogleda, ona je videla i ranije sličan set dokumenata.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođo Botteri, dobili ste svežanj dokumenta, koji sadrži iste dokumente koje vam je dalo Tužilaštvo pre nekoliko dana, a sadrži dokumente koji se odnose na 83 disciplinska incidenta koja su se dogodila u avgustu i septembru 1995. godine. Da li se sećate da ste primili iste dokumente pre nekoliko dana?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih, koji je to broj po Pravilu 65 ter kako bismo pogledali u elektronskom sistemu sudnice?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Grafikon koji se odnosi na ove dokumente je broj 6017, i na pojedine dokumente na koje ću upućivati svedokinju, koji imaju različite brojeve.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođu Botteri, da li prepoznajete da su ovo isti dokumenti koji su vam dati pre nekoliko dana? Indeks na početku je možda malo drugačiji, ali sama dokumenta...

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Indeksa se ne sjećam, ovi dokumenti su mi dati na uvid pre dva dana.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Da li ste imali priliku da pročitate te dokumente?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Da li su to dokumenti koje ste videli 1995. godine?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Pošto ste pregledali dokumente vezane za ova 83 incidenta, da li su oni uopšteno u skladu sa vašim sećanjem... sa prirodom dokumenata koje ste videli tada?

SUDIJA ORIE: Da li su ovi dokumenti uneti u elektronski sistem, gospođu Gustafson, jer brojevi po Pravilu 65 ter za Pretresno veće, mi nalazimo... Dali ste nam štampane primerke ova dva dokumenta - „Poznati primeri,“ i drugi - „Preduzete disciplinske mere.“ O kom dokumentu pričamo? Gde je indeks?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, indeks ovog registratora je **neuspela** verzija grafikona, samo sa brojevima, izvađena iz engleskog.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: To je veći grafikon, poznati primeri.

SUDIJA ORIE: Poznati primeri, o tome pričamo. Vi ste dali svedokinji sva dokumenta koja se nalaze u registratoru, i sada želite da znate da li su to dokumenta koja je ona već videla. Da, pa, sada mi je jasno.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođu Botteri, da li se sećate mog pitanja? Da li se ovi dokumenti slažu sa vašim sećanjem i vrstom disciplinskih dokumenata koje ste videli u avgustu i septembru 1995. godine?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Po moj sjećanju, da; iako je velik odmak vremena ali... sjećam se.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: A veliki broj ovih slučajeva, disciplinskih prekršaja, tiču se problema vojnika koji su bili odsutni bez dozvole, ili koji su se kasno javili u svoju jedinicu. Da li se to slaže sa vašim sećanjem da je o tome bio veliki broj... veliki procenat disciplinskih izveštaja koje ste videli u to vreme?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ne mogu sa sigurnošću potvrditi da li se baš sjećam da je bilo toliko tih, takvih otklona od vojne stege.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: U redu. A sada bih volela da predemo na dva seta dokumenata koji se nalaze u vašem registratoru 62 i 64..

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Oni su broj 6012 po Pravilu 65 ter, konkretno na stranama 10 i 11. po Pravilu 65 ter.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Sada, u registratoru, broj 62 i 64 su dva...

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson, da bismo mi, koji nemamo registrator, mogli da pratimo sve ovo, možete li reći koji su unosi u...

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Oni su isti unos, časni Sude, 62 i 64, i upravo ih postavljam preko elektronskog sistema sudnice.

SUDIJA ORIE: Da. U redu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: A ova dva slučaja se odnose na paljenje. Da li se sećate toga?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ne.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Možemo li da predemo na sledeću stranu u elektronskom sistemu sudnice, to je unos 62,.. izvinjavam se, to je 64.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Sada vidite da se jedan od ovih unosa odnosi na incident kada je neki vojnik zapalio tri plasta sena; a drugi se odnosi na slučaj kada komandir voda nije uspeo da spreči vojnike iz svog voda da zapale plastove sena. Rekli ste...

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson, na podeljenom ekranu, vidim sa leve strane 261-95. Sa desne strane, očigledno original, vidim 273-95, a to su svakako različiti dokumenti. Takođe,

vidim 20 posto naspram 10 posto. Vidim različite datume. Sada gledam u moj monitor elektronskog sistema sudnice.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da, časni Sude. Pokušaću da nađem pravu stranu na engleskom.

SUDIJA ORIE: Da. Takođe se ne odnosi na seno. Sad se čini da smo tu. Da, tri plasta sena. Sad imamo ista dokumenta u originalu i u engleskom prevodu. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Rekli ste da se ne sećate ni jednog od ova dva slučaja. Htela bih da vas pitam sledeće: Da li se sećate da ste primili neke izveštaje o disciplinskim merama koje se odnose na paljenje ili uništavanje imovine u ovom periodu, avgust i septembar 1995. godine?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Izveštaja ne, nego ove zapovjedi koje su mi predate na ocjenu pravilnosti.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: A broj 62 je slučaj kada komandir voda nije uspeo da spreči vojnike iz svog voda da zapale plastove sena. Da li se sećate nekih drugih slučajeva kada je komandir bio pod disciplinskom merom jer nije uspeo da spreči svoje vojnike da ne čine delo lošeg vladanja?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ne sjećam se konkretnih slučajeva.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Sada, ako možemo da nastavimo sa dokumentom broj 6013 po Pravilu 65 ter, strana 31 na engleskom, i strana 17 na BHS-u, to je unos 10 u grafikonu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Dakle, gospođo Botteri, ako možete da okrenete na tabulator 10.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: I ako možemo da pomerimo na dole u engleskoj verziji.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Ovo je prvi od pet incidenata u registratoru koji ima... koji se odnose na krađu. U ovom, možemo videti da je pripadnik 4. gardijske brigade kažnjen jer je bio odsutan bez dozvole 17. avgusta 1995. godine u ukradenom autu iz Knina. Da li se sećate ovog incidenta?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ne.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da pređemo na stranu 7 BHS verzije i stranu 11 na engleskom, ovo se odnosi na unos broj 42 u grafikonu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Dakle, gospođu Botteri, ako možete da predete na tabulator 42. Ovo je, opet, slučaj koji se odnosi na vojnika iz 4. gardijske brigade koji je bio kažnjen jer se, 10. septembra 1995. godine, odvezao traktorom (ratni plen), i napustio jedinicu bez da je obavestio komandanta.

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Izvinjavam se, ali pod kojim je to brojem?

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: 42, Milan Dodig. Ako možete da predete na tabulator 73, unos 73 u grafikonu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ovo bi trebalo da bude strana 22 na BHS-u i mislim da je konačni prevod odvojeno unet na engleskom. Izvinjavam se. Ne mogu da ga nađem na engleskom.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Ovaj slučaj se odnosi na lažni izveštaj o krađi ratnog plena.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da predemo na dokument broj 1571 po Pravilu 65 ter.

SUDIJA ORIE: Možemo li prvo da pitamo svedokinju šta to tačno znači, ili ćete doći do toga?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Imala sam nameru, časni Sude, ali mi je drago što ste to pitali.

SUDIJA ORIE: Pa, ne, ako ste hteli to da pitate, onda ću sačekati i videti.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako bismo mogli da predemo na 2. stranu na BHS-u i 2. stranu u engleskoj verziji.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Da li ste našli ovo, gospođu Botteri? Izvinite. To je u tabulator 12. Odnosi se na vojnika koji je uzeo Marakov pištolj iz barake u Šibeniku. Poslednji incident vezan za pljačku, zbog koga je dvoje ljudi kažnjeno, nalazi se iza tabulatora 78 i 79 u vašem registru.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Izveštaji su uneti u sistem po Pravilu 65 ter pod brojem 6031.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Ovo je incident u kome su dva vojnika kažnjena zbog uzimanja motornog vozila od komandira čete bez dozvole, kojeg su napunili drvima i odvezli kući.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da pređemo na sledeću stranu na oba jezika, i narednu stranu na engleskom, molim vas.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospođo Botteri, da li se konkretno sećate nekog drugog disciplinskog slučaja koji je vezan za krađu?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Konkretnih slučaja da bih mogla nabrojati se stvarno ne sjećam. Previše dugo vremena je prošlo.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Razumem. I da se vratim na pitanje koje je postavio časni Sud, dva od ovih incidenata se odnose na ratni plen, i to je pod tabulatorom 42 i 73. Vi ste pomenuli ratni plen u vašoj izjavi iz 2007. godine, rekli ste: “Nije mi poznata tačna definicija termina ‘ratni plen,’ ali se odnosio na uzimanje imovine od neprijatelja u skladu sa definicijama međunarodnog prava.“ Moje pitanje glasi: Kada izveštaj, na primer, iza tabulatora 42 je izveštaj koji se odnosi na vojnika koji se odvezao u traktoru (ratni plen) a da nije obavestio svog komandanta, kako vi razumete to pominjanje traktora kao ratnog plena?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ratni plijen predstavlja oduzimanje pokretne imovine neprijateljske vojske, prvenstveno namjenjen vojnim svrhama, prema tome u ovom slučaju se ne bi trebalo raditi, da je traktor, jedino pod određenim okolnostima ako bi traktor se mogao smatrati kao nešto što može poslužiti u vojne svrhe. Tako da, drugo nemam ništa reći o tome.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Dakle, u ovom slučaju, vojnik se odvozi na traktoru, da li ste razumeli da je to traktor koji je Hrvatska vojska nabavila kao ratni plen? Drugim rečima, da li je on krao od vojske? Je li zbog toga kažnjen?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ne mogu o tome ništa misliti, jer ovdje vidim samo zapovjed o stegovnoj mjeri, kao konačan dokumenat, a propratnu dokumentaciju o kompletnom provedenom postupku, koja je provedena u brigadi, nemam prilike vidjeti.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude...

SUDIJA ORIE: To ne daje potpuni odgovor na pitanje koje sam imao na umu. U vezi sa 73, tabulator 73, šta znači „lažno ili netačno izveštavanje svom neposrednom nadređenom u vezi sa krađom ratnog plena od strane pripadnika transportnog voda“? Možete li da nam objasnite šta treba da razumemo. Šta je lažno urađeno u ovom izveštavanju, ako znate? Ako ne znate, u redu.

SVEDOKINJA BOTTERI: Ne mogu se izjasniti, ne znam šta je bilo lažno, odnosno netačno u izveštavanju zapovjednika. S tim da bi spomenula da spisak kompletnih predmeta prilikom dostavljanja na ocenu takođe nismo dobivali.

SUDIJA ORIE: Niste? Niste dobijali prateću dokumentaciju?

SVEDOKINJA BOTTERI: Ne.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Samo da se nadovežem, vi ste primili izveštaj koji govori o primeni mere, je li tako, ali niste primali nikakve istražne izveštaje ili izjave svedoka? Je li to što ste... da li ste na to mislili?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da. Koliko se sjećam, ne.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da se vratimo na dokument broj 1571 po Pravilu 65 ter, to je unos 12.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Ako možete da pogledate iza tabulatora u vašem registratoru, gospođu Botteri.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da predemo na stranu šest na BHS-u i stranu sedam u drugom engleskom prevodu unetom u elektronski sistem sudnice.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođu Botteri, da li vidite policijski izveštaj u... u ovom setu dokumenata iza tabulatora 12, izveštaj 72. policijskog bataljona, vojno-kriminalističke policije, od 22. avgusta? Vidite li taj izveštaj?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako možemo da predemo na stranu dva na BHS-u i na prvi prevod na engleskom.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Gospođu Botteri, da li vidite izveštaj za generala Gotovinu radi procene ovoga... možete da pogledate na ekran ili u dokumenta pod tabulatorom 12. U ovom izveštaju piše da je podneta krivična prijava. Da li vidite to?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Moje pitanje za vas je: Koja je bila normalna procedura, kada vam komandir pošalje vojno-disciplinski izveštaj, da li je bilo normalno da on sadrži i policijski izveštaj i/ili obaveštenje da je podneta krivična prijava?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Ne, to nije bilo uobičajeno. To je bila iznimka kod izuzetno urednih zapovjednika, iako čak to nije bilo ni potrebno, jer se podrazumjevalo da je kazneni postupak pokrenut za ovakva djela.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Šta mislite pod time da „se podrazumevalo da je kazneni postupak pokrenut“? Je li to u svakom slučaju, ili je to zavisilo od incidenta?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: U svakom slučaju ako je... ako se radilo o djelu koje je bilo okvalificirano kao kazneno djelo, ako je imalo element kaznenog djela. Što znači da sve ove slučajeve koje smo do sada prošli, da smo mi pričali samo o vojno-stegovnoj odgovornosti, a za sve slučajeve su se podnijele i kaznene prijave.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Upravo ste rekli da niste, kao opštu praksu, primali te izveštaje, ali ste rekli da se podrazumevalo u tim slučajevima da je krivični postupak bio pokrenut ako je bio okvalifikovan kao krivično delo, ako je imao elemente ili obeležja krivičnog dela. Da li je ovo u osnovi vaše izjave? Ako biste videli izveštaj, koji po vašoj oceni ima elemente ili obeležja krivičnog dela, da li ste podrazumevali da je podneta krivična prijava za taj incident? Da li dobro razumem, ili je ovo netačno?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Nije se tu radilo o mojoj ocjeni za svaki pojedinačni slučaj, nego o mom znanju da je postojala vojna policija koja je u svom odjelu, za... krim odjelu, imala nadležnost i podnositi kaznene prijave.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Dakle, iz vaše perspektive, bilo je dovoljno znati da je postojala vojna policija koja ima ovlašćenje da podnese krivičnu prijavu, kako biste vi razumeli da je krivična prijava i podneta za disciplinske postupke koje su imale krivična obeležja? Da li je to pravo shvatanje?

SVEDOKINJA BOTTERI - ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON - PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, skrenula bih pažnju na vreme.

SUDIJA ORIE: Moramo da završimo za danas. Gospođo Botteri, hteo bih da vam dam uputstva da ne bi trebalo da pričate ni sa kim o vašem svedočenju, bilo o svedočenju koje ste danas dali ili o svedočenju koje ćete dati sutra ili prekosutra. Želeli bismo da vas vidimo opet sutra ujutru u 9.00 časova , iako u drugoj sudnici. Završavamo za danas i nastavićemo sutra, 30. oktobra u 9.00 časova , sudnica broj 3.

Sednica je završena u 13.46 h.

Nastavlja se u četvrtak, 30. oktobra 2008, u 9.00 h.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje